b e a u m a r c h a i s

BĂRBIERUL DIN SEVILLA

COMEDIE ÎN PATRU ACTE

În românește de *Valentin Lipatti*

PERSONAJELE:

CONTELE ALMAVIVA — *grande de* Spania, iubitul taînic al Rosinei
BARTHOLO, medic, tutorele Rosinei
ROSINE, tînără de origine nobilă, pupila lui Bartholo
FIGARO, bărbier din Sevilla
DON BAZILE, organist, profesorul de muzică al Rosinei
LA JEUNESSE, un bătrîn servitor al lui Bartholo
L'ÉVEILLÉ, alt servitor al lui Bartholo, bleg și somnoros
UN NOTAR
UN ALCADE, reprezentant al Justiției

Mai mulți alguazili și valeți cu torțe

ACTUL I

Scena reprezintă o stradă din Sevilla, în care toate ferestrele caselor au gratii.

SCENA I

CONTELE *(singur, poartă o mantie largă, cafenie și o pălărie trasă pe ochi. Se uită la ceas, în timp ce se plimbă):* E mai de dimineață decît credeam. Ora la care ea obișnuiește să se arate îndărătul jaluzelelor e încă departe. Dar n-are-a face. Mai bine să vin mai devreme, decît să pierd clipa cînd apare! Dacă vreun gentilom de la Curte ar bănui că sînt la o sută de leghe de Madrid și stau de strajă în fiecare dimineață sub ferestrele unei femei cu care n-am vorbit în viața mea, m-ar lua drept un cavaler spaniol de pe vremea Isabelei. Și de ce nu? Tot omul aleargă după feri-

cire. A mea e în inima Rosinei. Şi totuşi! Să fugi după o femeie la Sevilla, cînd Madridul şi Curtea te îmbie cu plăceri atît de uşor de cucerit! Dar tocmai de asemenea plăceri fug eu! Sînt sătul de cuceririle pe care ni le scot neîncetat în cale interesul, conveniențele sau vanitatea. E atît de plăcut să fii iubit pentru tine însuți! Şi dacă aş putea fi sigur că prin această travestire... Ah! Lua-l-ar dracu de nepoftit!

SCENA A II-A

FIGARO *(bine dispus, cu o ghitară care-i atîrnă pe spate, prinsă cu o panglică lată, fredonează, ținînd în mînă un creion şi o hîrtie)*:

Alungă supărările
Ce toarnă-n gînd venin,
Căci fără scăpărările
Paharului cu vin,
Licoare de rubin
Ce sîngele ne-ncinge
Şi mintea ne-ameţeşte,
Sărmanul om s-ar stinge
Şi-ar răposa prosteşte.

Pînă aici nu e rău de loc, nu zău!

Și-ar răposa prostește.
Ah, vinul și lenevia
Simt inima cum mi-o sfîșie.

Ba nu, de ce să simt că mi-o sfîșie? Merg foarte bine împreună...

Simt inima cum mi-o subjugă.

Oare se poate spune că mi-o subjugă? Ei, la urma urmei, furnizorii noștri de opere comice nu se prea încurcă în fleacuri de astea! Azi, tot ce nu merită să fie recitat se pune pe note. *(Cîntă:)*

Ah, vinul și lenevia
Simt inima cum mi-o subjugă.

Aș vrea să închei cu ceva frumos, scăpărător, scînteietor, care să aibă iz de cugetare. *(Pune un genunchi la pămînt și scrie, cîntînd:)*

Simt inima cum mi-o subjugă.
Cînd viața s-arată prea crudă,
Durerea mi-o stinge beția.

Aiurea! E banal. Nu e asta ce vreau... Îmi trebuie un contrast, o antiteză!

Cînd unu-mi plătește simbria,
Cealaltă...

Iată, am găsit!

Cealaltă îmi este slugă.

Bravo, Figaro! *(Scrie, cîntînd:)*

Ah, vinul şi lenevia
Simt inima cum mi-o subjugă.
Dar unu-mi plăteşte simbria,
Şi cealaltă îmi este slugă,
Şi cealaltă îmi este slugă,
Şi cealaltă îmi este slugă...

Da, da, cînd la asta o să mai am şi acompaniament, atunci veţi vedea dumneavoastră, domnilor intriganţi, dacă ştiu sau nu ce spun... *(Îl zăreşte pe conte.)* Pe abatele ăsta l-am mai văzut undeva. *(Se ridică.)*

CONTELE *(aparte)*: Omul ăsta nu mi-e necunoscut...

FIGARO *(aparte)*: Nu, nu e un abate. Aerul ăsta de distincţie, ţinuta semeaţă...

CONTELE *(la fel)*: Mutra asta caraghioasă...

FIGARO: Nu, nu mă înşel: e contele Almaviva.

CONTELE: Cred că e pehlivanul de Figaro.

FIGARO: Chiar el, monseniore.

CONTELE: Ticălosule! Dacă sufli o vorbă...

FIGARO: Da, dacă domnia-voastră sînteţi... Vă recunosc după obişnuitele dumneavoastră amabilităţi, cu care m-aţi cinstit întotdeauna.

CONTELE: Eu nu te-am recunoscut. Te-ai făcut mai gras, mai gros...

FIGARO: Ce să-i faci, monseniore, mizeria...

CONTELE: Sărăcuţul! Dar ce cauţi la Sevilla? Parcă te recomandasem cîndva pentru o slujbă de birou...

FIGARO: Am căpătat-o, monseniore, şi cunoştinţa mea...

CONTELE: Numește-mă Lindor. Nu vezi, după cum sînt îmbrăcat, că nu vreau să fiu recunoscut?

FIGARO: Eu mă retrag.

CONTELE: Dimpotrivă, vreau să rămîi. Aștept aici ceva, și doi oameni care trăncănesc dau mai puțin de bănuit decît unul singur, care se plimbă. Să ne facem că pălăvrăgim. Așadar, ce-a fost cu slujba aceea?

FIGARO: Ministrul, ținînd seama de recomandația excelenței-voastre, m-a numit pe loc calfă de spițer.

CONTELE: La spitalele armatei?

FIGARO: Nu, la herghelиile din Andaluzia.

CONTELE *(rîzînd)*: Frumos început!

FIGARO: Locul nu era rău, fiindcă, avînd pe seama mea secția pansamentelor și medicamentelor, vindeam adesea leacuri de cai drept leacuri pentru oameni...

CONTELE: Care omorau pe supușii regelui.

FIGARO: Ce să-i faci? Nu există, vai, nici un leac care să se potrivească tuturora! Totuși, mi s-a întîmplat să se vindece cîțiva galițieni, cîțiva catalani și cîțiva auvergniați!

CONTELE: Atunci, de ce-ai lăsat slujba?

FIGARO: Eu am lăsat-o? Ea m-a lăsat pe mine: am fost „lucrat“ la cei de sus. Știți:

E gheara rece a pizmei, livida și crispată...

CONTELE: Destul, destul, scutește-mă, amice. Nu cumva faci și tu versuri? Te-am văzut mîzgălind ceva pe-un genunchi și zdrăngănind cu noaptea-n cap.

FIGARO: Tocmai asta a și fost pricina nenorocirii mele, excelență. Cînd i s-a raportat ministrului că știu să compun — și, fără să mă laud, pot zice: destul de reușite cuplete galante —, că public șarade la ziar, că madrigalele mele trec din gură-n gură, într-un cuvînt, cînd a aflat că, deși n-am murit încă, sînt totuși tipărit, a luat lucrurile în tragic și m-a dat afară, sub cuvînt că patima scrisului și priceperea în afaceri nu se prea împacă una cu alta.

CONTELE: Halal logică! Și tu nu i-ai răspuns...

FIGARO: M-am socotit cît se poate de fericit că-și luase gîndul de la mine, încredințat fiind că un nobil ne face destul bine, dacă nu se-apucă să ne facă rău...

CONTELE: Nu cred că mi-ai spus totul. Pe cît îmi amintesc, și la mine în slujbă erai o poamă bună!

FIGARO: Ei, monseniore, săracului prea-i cere toată lumea să fie fără cusur...

CONTELE: Leneș erai, stricat erai, ce să mai vorbim...

FIGARO: Socotind virtuțile cîte se cer unei slugi, cunoaște excelența-voastră mulți stăpîni care să fie vrednici de a fi servitori?

CONTELE *(rîzînd)*: Nu e rău. Și te-ai retras în orașul acesta?

FIGARO: Nu, nu chiar îndată...

CONTELE *(oprindu-l)*: O clipă... Mi s-a părut că e ea... Zi înainte, te ascult, n-ai grijă!

FIGARO: Întors la Madrid, am vrut să-mi încerc iar talentele literare, și teatrul mi s-a părut cîmpul de onoare...

CONTELE: Doamne sfinte!

(În timp ce Figaro vorbește, contele se uită cu atenție la fereastră.)

FIGARO: Zău dacă înțeleg pînă azi cum de n-am avut cel mai teribil succes, căci umplusem stalurile cu o galerie de mai mare dragul! Aveau niște mîini ca maiurile; interzisesem mănușile, bastoanele, în sfîrșit tot ce nu produce decît aplauze înfundate; și, pe cinstea mea, înainte de reprezentație, cafeneaua părea să-mi fie cît se poate de favorabilă. Însă uneltirile confraților pizmași...

CONTELE: Aha! Confrații pizmași l-au trîntit la pămînt pe domnul autor!

FIGARO: Ca pe orice autor, și de ce nu? M-au fluierat. Ah! Dacă i-aș putea prinde pe toți...

CONTELE: Te-ai răzbuna plictisindu-i iar?

FIGARO: Ah! Mi-e o ciudă pe ei, vedea-i-aș...

CONTELE: Îi blestemi? Știi că la tribunal n-ai decît douăzeci și patru de ore ca să-ți blestemi judecătorii?

FIGARO: La teatru ai douăzeci și patru de ani; o viață de om nu e de-ajuns ca să poată toci ura asta.

CONTELE: Furia ta caraghioasă mă-nveselește. Dar nu mi-ai spus ce te-a făcut să părăsești Madridul.

FIGARO: Am într-adevăr un înger păzitor, excelență, de vreme ce am avut norocul să-mi regăsesc aici stăpînul. Văzînd că la Madrid republica literelor era mai curînd republica lupilor, asmuțiți fără-ncetare unii împotriva celor-lalți, și că — împotmolite în disprețul spre care îi mînă înverșunarea lor caraghioasă — toate jivinele, toți țînțarii, paraziții, criticii, viespile, toți scribii invidioși, cronicarii, librarii, cenzorii și toți cîți se reped asupra nefericiților scriitori și se înfig în pielea lor se înverșunează să-i facă bucățele-bucățele și să le sugă și ultima picătură de sînge ce le-ar mai rămîne, fiindu-mi lehamite de scris, plictisit de mine, cum eram, și scîrbit de alții, înglodat în datorii și fără o lețcaie-n pungă, în sfîrșit, încredințat că venitul sigur al briciului e mai sănătos decît deșartele onoruri ale condeiului, am părăsit Madridul, și, cu traista-n băț, călcînd apostolește, ca un filozof, cele două Castilii, Mancha, Estramadura, Sierra-Morena și Andaluzia, ici primit și omenit, colo zvîrlit în temniță, dar păstrîndu-mă veșnic deasupra oricărei în-

tîmplări, lăudat de unii, hulit de alții, ajutînd norocului și mîngîindu-mă în nenorocire, rîzînd de proști și înfruntînd pe hapsîni, făcînd haz de propria mea mizerie și luîndu-i în răspăr pe toți cîți își dădeau barba pe mîna mea, m-am aciuat în cele din urmă la Sevilla, și gata sînt să slujesc din nou pe excelența-voastră, în tot ce va binevoi să-mi poruncească.

CONTELE: De unde-ai scos tu filozofia asta șugubeață?

FIGARO: Din învățul cu relele. Mă grăbesc să găsesc prilej de rîs, de teamă să nu trebuiască să plîng! Dar de ce vă tot uitați într-acolo?

CONTELE: S-o ștergem!

FIGARO: De ce?

CONTELE: Vino odată, nenorocitule! Altfel, sînt pierdut! *(Se ascund.)*

SCENA A III-A

Bartholo, Rosine. Obloanele ferestrei de la primul etaj se deschid. Apar *Bartholo* și *Rosine*, care are o hîrtie în mînă

ROSINE: Ce plăcere să respiri aer curat!... Jaluzelele astea se ridică atît de rar...

BARTHOLO: Dar ce hîrtie ai acolo?

ROSINE: Sînt cuplete din *Prevederea zadarnică*, pe care mi le-a dat ieri profesorul meu de canto.

BARTHOLO: Ce-i aia *Prevederea zadarnică?*

ROSINE: E o comedie nouă.

BARTHOLO: O fi iar vreo „dramă", vreo prostie din noul gen la modă...

ROSINE: Habar n-am!

BARTHOLO: Lasă, lasă, gazetele și poliția vor ști ele să ne facă dreptate! Ce secol barbar!

ROSINE: Totdeauna ocărăști bietul nostru secol!

BARTHOLO: S-avem iertare de îndrăzneală, dar ce-a produs, mă rog, ca să-l laud? Prostii de tot soiul: libertatea de gîndire, atracția universală, electricitatea, toleranța religioasă, vaccinul, chinina, *Enciclopedia* și dramele...

ROSINE *(hîrtia îi scapă și cade în stradă)*: Vai, cîntecul meu, cîntecul meu, mi-a căzut pe cînd vorbeai. Fugi iute, domnule, fugi să nu se piardă!

BARTHOLO: Ce dracu! Cînd ții un lucru în mînă, apăi ține-l! *(Părăsește balconul.)*

ROSINE *(uitîndu-se înăuntrul casei și făcînd semne în stradă)*: Pst! Pst! *(Contele apare.)* Ridic-o repede și fugi!

(Contele apucă dintr-o săritură hîrtia și dispare.)

BARTHOLO *(ieșind din casă și căutînd)*: Unde dracu o fi? N-o văd de loc.

ROSINE: Vezi, sub balcon, la temelia zidului!

BARTHOLO: La frumoasă treabă mă mai pui! Să fi trecut oare careva pe-aici?

ROSINE: N-am văzut pe nimeni.

BARTHOLO *(sieși)*: Și eu, care am bunătatea să m-apuc să caut... Bartholo, amice, mare nătărău mai ești! Asta să te învețe minte să mai deschizi vreodată fereastra dinspre stradă! *(Intră în casă.)*

ROSINE *(tot la fereastră)*: Ce să fac și eu? Prea sînt nenorocită! Singură, închisă în colivie, pradă persecuției unui bărbat nesuferit, e oare o crimă să încerci a scăpa din sclavie?

BARTHOLO *(apărînd la balcon)*: Intră-n casă, seniora. Eu sînt de vină că ți-ai pierdut cîntecul! Dar nenorocirea asta n-are să ți se mai întîmple de azi înainte, ți-o jur! *(Lasă-n jos jaluzelele.)*

SCENA A IV-A

Contele, *Figaro* intră cu băgare de seamă

CONTELE: Acum, că au plecat, să cercetăm acest cîntec, care, firește, închide o taină. E și un răvaș!

FIGARO: Și el o mai întreba ce înseamnă *Prevederea zadarnică!*

CONTELE *(citește cu emoție)*: *„Stăruința dumitale îmi stîrnește curiozitatea: îndată ce tutorele meu va pleca de-acasă, cîntă ca din întîmplare, pe cunoscuta arie a acestor cuplete, ceva care să-mi destăinuiască în sfîrșit numele, rangul și intențiile celui ce pare să poarte atîta interes nefericitei Rosine“*.

FIGARO *(imitînd vocea Rosinei)*: „Vai, cîntecul meu, cîntecul meu, mi-a căzut! Fugi, fugi iute!“ *(Rîde.)* Ha, ha, ha, ha! Ah, femeile! Vrei să faci din cea mai nevinovată femeie o femeie șireată? Închide-o!

CONTELE: Scumpa mea Rosine!

FIGARO: Monseniore, nu mai am nici o îndoială asupra motivelor care v-au făcut să vă costumați așa: le ticluiți toate în vederea unei iubiri viitoare!

CONTELE: Iată-te părtaș al tainei, dar dacă o să trăncănești cumva...

FIGARO: Eu să trăncănesc? Pentru a vă liniști, nu voi folosi frazele pompoase despre onoare și devotament, de care oamenii fac atîta abuz azi, ci vă voi spune doar o vorbuliță. Interesul meu stă chezaș pentru mine: cumpăniți-le toate în balanța asta, și...

CONTELE: Foarte bine. Află, așadar, că întîmplarea m-a făcut să întîlnesc la Prado, acum șase luni, o tînără persoană de o frumusețe... De altfel, ai văzut-o! Am cutreierat zadarnic tot Madridul, căutînd-o. De-abia de cîteva

zile am aflat că o cheamă Rosine, că e de sînge nobil, orfană și măritată cu un bătrîn medic din acest oraș, pe nume Bartholo.

FIGARO: Drăguță păsărică, pe legea mea! Dibuită anevoie! Dar cine v-a spus că e nevasta doctorului?

CONTELE: Toată lumea.

FIGARO: Asta-i o poveste pe care a născocit-o doctorul de cînd s-a întors de la Madrid, pentru a-i trage pe sfoară pe curtezani și a-i îndepărta de ea; deocamdată nu-i e decît tutore, dar în curînd...

CONTELE *(cu vioiciune):* Asta niciodată! Ah, ce veste mi-ai dat! Eram hotărît să cutez orice, ca să-i pot arăta părerea mea de rău, și cînd colo o găsesc liberă! Nu-i nici o clipă de pierdut! Trebuie să-i cîștig dragostea și s-o smulg din nevrednicele cătușe ce i se pregătesc. Zici că-l cunoști pe tutorele ăsta?

FIGARO: Ca pe maică-mea!

CONTELE: Ce fel de om e?

FIGARO *(cu vioiciune):* E un fante bătrîn, ursuz, hirsut, hapsîn, gras, bondoc, mărunt, ras, ros și cărunt, înșelat și blazat, care pîndește și socotește, răscolește, bombăne și mîrîie, și geme și se teme, toate alandala!

CONTELE *(nerăbdător):* Știu, l-am văzut! Și caracteristica?

FIGARO: Avan și avar, amorezat și gelos la culme de pupila lui, care-l urăște de moarte.

CONTELE: Așadar, șansele ca să-i placă sînt...

FIGARO: Nule.

CONTELE: Cu atît mai bine. Cu cinstea cum stă?

FIGARO: Tocmai cît îi trebuie ca să scape de ștreang.

CONTELE: Cu atît mai bine. Să-ți cucerești dragostea pedepsind un ticălos...

FIGARO: Înseamnă să urmărești fericirea obștească și pe cea personală deopotrivă: e culmea moralei, monseniore, într-adevăr!

CONTELE: Spuneai că teama de curtezani îl face să stea cu ușa încuiată...

FIGARO: Pentru oricine ar veni. Dacă ar putea s-o și ferece...

CONTELE: Ei, drace, asta nu-mi vine bine la socoteală. Tu poți intra la el?

FIGARO: I-auzi vorbă! *Primo*, casa în care stau eu e una dintre casele doctorului, care mă ține pe veresie.

CONTELE: Ei, nu mai spune!

FIGARO: Da, iar eu, drept recunoștință, îi făgăduiesc în fiecare an zece galbeni, tot... pe veresie, se-nțelege!

CONTELE *(nerăbdător)*: Ești chiriașul lui?

FIGARO: Ba mai mult: sînt bărbierul lui, chirurgul lui, spițerul lui. În casa lui nu intră brici, lanțetă sau clistir, care să nu fie mînuite de mîna slugii dumneavoastră.

CONTELE *(îmbrățișîndu-l)*: Ah! Figaro, prietene, tu-mi vei fi îngerul păzitor, mîntuitorul și sfîntul de hram!

FIGARO: Măi, să fie! Cum mai micșorează nevoia depărtarea dintre oameni! Ce ți-e și cu patima asta pe capul omului!...

CONTELE: Ferice de tine, Figaro! Ai s-o vezi pe Rosina mea, ai s-o poți vedea! Îți dai seama ce fericit ești?

FIGARO: Asta-i curat vorbă de îndrăgostit!... Dar ce, mie mi s-au aprins călcîiele după ea? De s-ar putea să-mi luați dumneavoastră locul...

CONTELE: Ah, de-am putea înlătura toți paznicii...

FIGARO: La asta mă și gîndeam.

CONTELE: Barem pentru douăsprezece ceasuri!

FIGARO: Făcîndu-i pe oameni să-și vadă de treburile lor, îi împiedicăm să le vatăme pe-ale altora.

CONTELE: Fără îndoială. Și-atunci?

FIGARO *(visător)*: Stau și mă gîndesc dacă nu cumva s-ar putea găsi în farmacie niscaiva prafuri nevinovate...

CONTELE: Nemernicule!

FIGARO: N-am de gînd să le fac nici un rău! Tot vin ei la mine după leacuri, unul cîte unul. De data asta nu-i vorba decît să-i lecuiesc pe toți deodată!

CONTELE: Dar i-am putea da de bănuit doctorului!

FIGARO: Trebuie să lucrăm atît de iute, încît să nu fie timp să se iște vreo bănuială. Am o idee: regimentul infantelui trebuie să sosească în oraș.

CONTELE: Colonelul e unul dintre prietenii mei.

FIGARO: Minunat! Vă prezentaţi în casa doctorului în uniformă de ofiţer şi cu ordin de încartiruire. N-are să aibă încotro şi are să vă găzduiască. Restul mă priveşte pe mine!

CONTELE: Strașnic!

FIGARO: N-ar fi rău chiar să arătaţi şi niţel cam ca după chef...

CONTELE: La ce bun?

FIGARO: Ca să-l puteţi lua repede, sub înfăţişarea asta de om cherchelit...

CONTELE: Tot nu văd la ce bun...

FIGARO: Ca să-i înlăturaţi orice bănuială şi să creadă că în casa lui vreţi să dormiţi, şi nicidecum să vă ţineţi de uneltiri!

CONTELE: Grozavă idee! Dar de ce să nu te duci chiar tu?

FIGARO: Ba nu zău, eu! Să fim mulţumiţi dacă n-are să vă recunoască pe dumneavoastră, pe care nu v-a văzut niciodată! Şi cum v-aş mai putea introduce apoi în casă?

CONTELE: Ai dreptate.

FIGARO: Doar dacă n-o să puteţi juca un rol atît de ingrat... Personajul e un ofiţer de cavaleri... cam afumat...

CONTELE: Drept cine mă iei? *(Prefăcîndu-se că e beat:)* Ia ascultă, amice, nu şade aici doctorul Bartholo?

FIGARO: Nu e rău de loc, ce-i drept; doar picioarele ar trebui să vă fie mai împleticite. *(Făcînd exagerat pe beţivul:)* Nu-i aici casa?...

CONTELE: Fugi de-aici. Asta-i beție de om de rînd!
FIGARO: E cea mai plăcută, asta-i beție adevărată.
CONTELE: Se deschide ușa!
FIGARO: E omul nostru. Să ne îndepărtăm, pînă ce vom fi siguri că a plecat!

SCENA A V-A

Contele, Figaro, ascunși, *Bartholo*

BARTHOLO *(ieșind, ca și cum ar vorbi cu cineva din casă):* Într-o clipă sînt înapoi. Să nu care cumva să intre cineva! Ce prost am fost că am coborît! De vreme ce ea mă ruga, trebuia să-mi dea de bănuit că... Și Bazile, care nu mai vine! Trebuia să pună la cale totul pentru ca mîine să se poată face nunta, în taină... Și, cînd colo, nici o veste! Hai să vedem ce-a putut să-l împiedice!

SCENA A VI-A

Contele, Figaro

CONTELE: Ce-am auzit? Mîine se cunună cu Rosine în taină?
FIGARO: Monseniore, cu cît e mai îndoielnică izbînda, cu atît e mai mare nevoia de a trece la fapte!

CONTELE: Și cine e Bazile ăsta, care se află-n treabă să-l căsătorească?

FIGARO: Un nătărău, care o învață muzică pe pupila lui Bartholo, un pungaș totdeauna la aman, care pentru un gologan e gata să-ți sărute și picioarele și căruia ușor îi vom veni de hac, monseniore... *(Privind spre fereastră:)* Iat-o, iat-o!

CONTELE: Pe cine?

FIGARO: Îndărătul jaluzelelor, n-o vedeți? Uitați-vă! Nu vă uitați, nu vă uitați!

CONTELE: De ce?

FIGARO: Nu v-a scris ea „Cîntă într-o doară", adică să cîntați, așa, cum ați cînta numai pentru a cînta. Ah, iat-o, iat-o!

CONTELE: Pentru că am și început s-o interesez, deși nici nu știe cine sînt, să rămînem la numele de Lindor, pe care mi l-am ales; triumful meu va avea și mai mult farmec. *(Desface hîrtia pe care i-a aruncat-o Rosine.)* Dar cum să cînt pe muzică? Habar n-am să fac versuri.

FIGARO: Tot ce v-o trăsni prin cap, monseniore, e foarte potrivit; cînd iubești, inima nu-i prea severă cu născocirile minții... Luați ghitara mea!

CONTELE: Ce vrei să fac cu ea? Abia știu să zdrăngănesc!

FIGARO: Un om de rangul dumneavoastră poate să nu știe ceva pe lumea asta? Așa, cu dosul

mîinii... Zdrîng, zdrîng, zdrîng... Să cînți fără ghitară, la Sevilla, înseamnă să fii recunoscut de la o poștă, dat de gol cît ai zice peşte!

(Figaro se lipește de zidul de sub balcon.)

CONTELE *(cîntă, plimbîndu-se și acompaniindu-se din ghitară):*

PRIMUL CUPLET

De-mi poruncești, mă voi descoperi.
Tainic purtam iubirea mea păgînă.
Numindu-mă, ce pot nădăjdui?
Nimic, dar te ascult, căci mi-ești stăpînă.

FIGARO *(încet):* Foarte bine, bravo! Curaj, monseniore!

AL DOILEA CUPLET

Lindor mă chem. N-am bani și nu-s boier,
Ci doar un biet student ce vrea să-nvețe.
Ah, n-am rang înalt de cavaler,
Ca să-ți ofer avere și noblețe!

FIGARO: Să fiu al dracului, dacă eu, care am pretenții, aș face versuri mai bune.

CONTELE:

AL TREILEA CUPLET

Veni-voi zi de zi, fără speranță,
Sub geamul tău să-ți cînt nebun iubirea,
Eu fericit voi fi să-ți sorb privirea.

FIGARO: Pe legea mea, pentru asta... *(Se apropie și sărută haina contelui.)*

CONTELE: Figaro!

FIGARO: Excelență?

CONTELE: Crezi că m-a auzit?

ROSINE *(din casă, cîntă)*:

Toate-mi vorbesc în preajmă de Lindor
Și-mi spun c-o să-l iubesc pînă ce mor!

(Se aude o fereastră închizîndu-se cu zgomot.)

FIGARO: Acum ce credeți? V-a auzit?

CONTELE: A închis fereastra. Se vede c-a intrat cineva la ea.

FIGARO: Vai, biata copilă! Cum îi mai tremura vocea! Să știți că a și prins să vă îndrăgească, monseniore!

CONTELE: Se servește chiar de mijloacele pe care mi le-a indicat: „Toate-mi vorbesc în preajmă de Lindor"... Ce grație! Ce spirit!

FIGARO: Cîtă șiretenie! Cîtă dragoste!

CONTELE: Crezi că va fi a mea, Figaro?

FIGARO: Mai curînd va trece prin gratiile astea, decît să dea înapoi!

CONTELE: S-a hotărît! Sînt al Rosinei mele... pînă la moarte!

FIGARO: Degeaba, monseniore! Ați uitat că nu vă mai aude!

CONTELE: Domnule Figaro, n-am decît un cuvînt de spus: ea va fi soția mea. Și dacă îmi ajuți

să-mi îndeplinesc planul, fără să-i descoperi numele meu, atunci, mă știi doar... mă-nțelegi...

FIGARO: Sînt omul dumneavoastră. Haide, Figaro, zboară în calea norocului, băiete!

CONTELE: Trebuie să ne retragem, mi-e teamă să nu dăm de bănuit!

FIGARO *(cu vioiciune)*: Eu intru aici, unde, prin puterea artei mele, am să fac ca, printr-o singură lovitură de baghetă, paza să aţipească, dragostea să se deştepte, gelozia să rătăcească drumul, iţele urzelilor să se-ncurce, şi voi doborî toate piedicile. Dumneavoastră, monseniore, repede la mine acasă; luaţi-vă uniforma, ordinul de încartiruire şi aur cît mai mult în buzunare.

CONTELE: Pentru cine aur?

FIGARO *(cu vioiciune)*: Aur, pentru Dumnezeu, aur; aurul e nervul intrigii!

CONTELE: Nu te necăji, Figaro, voi lua berechet!

FIGARO *(plecînd)*: Vă ajung din urmă numaidecît!

CONTELE: Figaro!

FIGARO: Ce mai e?

CONTELE: Ghitara ta!

FIGARO *(se întoarce)*: Mi-am uitat ghitara! Rău m-am mai zăpăcit!

CONTELE: Şi adresa ta? Unde locuieşti, zăpăcitule?

FIGARO: Aşa e, zău! Nu mai ştiu unde mi-e capul!

Dugheana mea e la doi pași de-aici. Zugrăvită în albastru, cu geamlîc legat în plumb, trei lighenașe atîrnate sus, o firmă cu un ochi într-o palmă, și dedesubt scris: „Consilio manuque“[1], Figaro. *(Dispare, alergînd.)*

---

[1] Expresie latinească, însemnînd în traducere liberă: „Cu pricepere şi iscusinţă“.

ACTUL AL II-LEA

Scena reprezintă odaia *Rosinei*. Fereastra din fundul scenei, zăbrelită

SCENA I

ROSINE *(singură, ținînd în mînă un sfeșnic; ia hîrtie de pe masă și începe să scrie)*: „Marceline e bolnavă; toți servitorii sînt pe la treburile lor, și nimeni nu mă vede scriind. Nu știu: zidurile acestea au ochi și urechi, sau poate cerberul meu va fi avînd vreun spiriduș care-i dă de veste la timp, de nu pot rosti un cuvînt sau face un pas fără să ghicească el îndată tot ce am de gînd... Ah! Lindor!“ *(Pecetluiește scrisoarea.)* Oricum, să închid scrisoarea, cu toate că nu știu nici cînd, nici cum voi putea să i-o dau. L-am văzut dindărătul zăbrelelor sfătuindu-se îndelung cu bărbierul Figaro.

E un băiat de treabă, care-a dat cîteodată semne că mă compătimește. Dacă aș putea sta o clipă de vorbă cu el!...

SCENA A II-A

Rosine, Figaro

ROSINE *(surprinsă):* Vai, domnule Figaro, ce bine îmi pare că te văd!

FIGARO: Cum stați cu sănătatea, doamnă?

ROSINE: Nu prea bine, domnule Figaro. Mă omoară plictiseala!

FIGARO: Cred și eu, numai pe proști îi îngrașă!

ROSINE: Cu cine stăteai adineaori jos, vorbind cu-atîta înflăcărare? N-auzeam ce spuneați, dar...

FIGARO: Vorbeam cu un neam de-al meu, tînăr student, de mare viitor; plin de spirit, de sensibilitate și de talent și foarte plăcut la înfățișare.

ROSINE: Da, într-adevăr. Și cum îl cheamă?

FIGARO: Lindor. N-are nici un fel de avere, dar dacă n-ar fi părăsit pe neașteptate Madridul, și-ar fi putut găsi acolo un loc bun.

ROSINE *(buimăcită):* Va găsi, domnule Figaro, va găsi! Un tînăr așa cum îl zugrăvești dumneata nu e făcut să rămînă necunoscut!

FIGARO *(aparte)*: Nu-i rău. *(Tare:)* Dar are un mare cusur, care-l ţine în loc!

ROSINE: Un cusur, domnule Figaro?! Un cusur?! Eşti sigur de ce spui?

FIGARO: E îndrăgostit!

ROSINE: E îndrăgostit? Şi dumneata numeşti asta cusur?

FIGARO: De fapt, e cusur numai dacă te gîndeşti la sărăcia lui.

ROSINE: Vai, ce nedreaptă e soarta! Şi ţi-a spus cumva numele persoanei de care e îndrăgostit? De felul meu sînt aşa de curioasă...

FIGARO: Doamnă, sînteţi cea din urmă căreia aş vrea să-i destăinuiesc acest lucru.

ROSINE *(cu însufleţire)*: Dar de ce, domnule Figaro? Sînt discretă! Tînărul acela îţi este apropiat, aşa că mă interesează foarte mult... Aşadar... spune-mi.

FIGARO *(privind-o cu tîlc)*: Închipuiţi-vă o mitică cum nu se poate mai drăgălaşă, blîndă, drăgăstoasă, răpitoare, plină de prospeţime şi de vino-ncoace; picioruşe sprintene, talia zveltă, mlădioasă, braţe plinuţe, buze trandafirii, şi mîinile! Ce mîini! Ce obraji! Ce dinţi, ce ochi!...

ROSINE: Locuieşte în oraşul acesta?

FIGARO: În cartierul acesta.

ROSINE: Poate chiar pe strada aceasta?

FIGARO: La doi paşi de mine.

ROSINE: Vai, ce încîntător... pentru ruda dumitale. Şi acea persoană este...?

FIGARO: Nu i-am spus pe nume?

ROSINE *(cu vioiciune)*: E singurul lucru pe care l-ai uitat, domnule Figaro. Spune-mi-l, spune-mi-l iute! Dacă se-ntoarce acum, n-am să-l mai pot afla niciodată.

FIGARO: Țineți numaidecît să-l știți, doamnă? Ei bine, această persoană este pupila tutorelui dumneavoastră!

ROSINE: Pupila...

FIGARO: Doctorului Bartholo. Da, doamnă!

ROSINE *(emoționată)*: Vai, domnule Figaro, nu te cred, zău că nu te cred.

FIGARO: De aceea arde și el de dorința de a veni singur să vă încredințeze de acest lucru.

ROSINE: Mă faci să tremur toată, domnule Figaro.

FIGARO: Ei asta-i, să tremuri! Proastă socoteală! Doamnă, cum te lași fricii de păcat, ai și început să guști din păcatul fricii. De altfel, v-am descotorosit adineaori de toți cerberii, cel puțin pînă mîine.

ROSINE: Dacă mă iubește, trebuie să mi-o dovedească și să fie cît se poate de cuminte.

FIGARO: Ei, doamnă, amorul și cumințenia credeți dumneavoastră că se-ngăduie unul pe altul în aceeași inimă? Bietul tineret, e atît de nefericit în ziua de azi că n-are de ales decît între aceste două situații înspăimîntătoare: ori dragostea fără cumințenie, ori cumințenia tînjind după dragoste.

ROSINE *(lăsînd ochii în jos)*: Cumințenia fără dragoste... ar părea...

FIGARO Da, foarte plictisitoare! La drept vorbind, amorul fără cumințenie pare cu mult mai îmbietor; în ce mă privește, dacă eu aș fi femeie...

ROSINE *(încurcată)*: De bună seamă că o tînără persoană nu poate împiedica un tînăr cumsecade s-o... stimeze.

FIGARO: Și ruda mea are o stimă fără margini pentru dumneavoastră!

ROSINE: Dar dacă s-ar apuca să facă o faptă nesocotită, domnule Figaro, atunci am fi pierduți.

FIGARO *(aparte)*: Am fi pierduți? *(Tare:)* Ce-ar fi dacă i-ați recomanda tocmai acest lucru, printr-o scrisorică... O scrisoare are mare putere...

ROSINE *(îi dă scrisoarea pe care tocmai o scrisese)*: N-am timp s-o mai schimb, dar atunci cînd i-o vei da, spune-i... spune-i, te rog... *(Trage cu urechea.)*

FIGARO: Nu-i nimeni, doamnă!

ROSINE: ... că tot ce fac e doar din prietenie.

FIGARO: Se și vede, orb să fii, ce mai! A naibii treabă! Ce, așa arată dragostea?

ROSINE: Va să zică, ne-am înțeles: doar din prietenie! Mi-e doar teamă ca nu cumva, descurajat de piedicile pe care le va întîmpina...

FIGARO: Da, dacă ar fi un fluturaș ușuratic... Nu uitați însă, doamnă, că vîntul care stinge

feştilele poate stîrni tăciunii, făcîndu-i vîlvătaie, iar tăciunii aceştia sîntem noi. Numai cît îl aud, şi simt că mă şi încinge şi pe mine patima lui, pe mine, care n-am nici un amestec în treaba asta.

ROSINE: Dumnezeule! Îmi aud tutorele venind! Dacă te găseşte aici!... Treci prin salonul unde e clavecinul şi coboară încet, încetişor, cît mai uşor cu putinţă.

FIGARO: Fiţi liniştită! *(Sieşi, arătînd scrisoarea:)* Asta preţuieşte mai mult decît toate prevederile mele. *(Intră în salonul de muzică.)*

SCENA A III-A

ROSINE *(singură):* Mor de grijă, pînă l-oi vedea odată afară. Ah, ce drag îmi e acest Figaro! Ce băiat de treabă e şi ce rudă grijulie! Dar iată-mi tiranul. Să-mi reiau lucrul. *(Stinge lumînarea, se aşază şi ia în mînă ghergheful.)*

SCENA A IV-A

Bartholo, Rosine

BARTHOLO *(furios):* Ah, afurisenie! Canalia, piratul ăsta turbat de Figaro! Uite colo! Poţi să

te depărtezi de casă un moment, fără să fii sigur că la înapoiere...?

ROSINE: Cine te-a înfuriat în așa hal, domnule?

BARTHOLO: Blestematul ăsta de bărbier, care, cît ai clipi din ochi, mi-a betegit toată casa: lui L'Evéillé i-a dat un narcotic, lui La Jeunesse un praf de strănutat, i-a lăsat sînge de la tălpi Marcellinei, și pînă și catîrului meu, o biată gloabă oarbă, i-a pus pe ochi o cataplasmă! Fiindcă-mi datorează o sută de scuzi, se grăbește să-mi încarce pomelnicul cheltuielilor. Las' să-l aducă! Și nu-i țipenie de om în sală! Intri-n casa asta ca-ntr-o piață publică!

ROSINE: Ei, asta-i! Cine-ar mai putea pătrunde aici, afară de dumneata?

BARTHOLO: Mai bine să mă tem eu fără pricină, decît să mă pască vreo primejdie, fără să iau măsuri de prevedere: mișună indivizi dibaci și îndrăzneți în tot locul... Ai uitat că nu mai de mult decît azi-dimineață, în timp ce eu coboram să-ți caut cîntecul, ți l-au șterpelit de sub ochi? Ah, ce-aș mai...

ROSINE: Asta se cheamă să te înspăimînți de toate fleacurile! Hîrtia aceea o fi luat-o vîntul sau vreun trecător, la întîmplare, ce știu eu...?

BARTHOLO: Vîntul, vreun trecător la întîmplare!... În lumea asta, doamnă, nu există nici vînt, nici trecător la întîmplare, ci totdeauna e cineva anume, stînd la pîndă ca să strîngă

hîrtiile pe care o femeie se preface că le scapă din nebăgare de seamă!

ROSINE: Se preface, domnule?

BARTHOLO: Da, doamnă, se preface!

ROSINE *(aparte)*: Afurisit moșneag!

BARTHOLO: Dar asta n-o să se mai întîmple de azi înainte, căci voi pune să se pecetluiască toate obloanele astea!

ROSINE: Numai atît? Ar fi mai bine să zidești din capul locului ferestrele; de la închisoare pînă la carceră nu-i decît un pas.

BARTHOLO: Ideea n-ar fi rea de loc... în ce privește ferestrele de la stradă... Bărbierul ăla sper că n-o fi intrat și prin camera asta...

ROSINE: Cum, și de el te temi?

BARTHOLO: Ca de oricare altul.

ROSINE: Ai niște răspunsuri foarte politicoase!

BARTHOLO: Ehei! numai să te încrezi cumva în oameni, și te-ai pomenit în casă cu o femeie care-ți pune coarne, cu prieteni buni care ți-o suflă și cu slugi destoinice, să le dea și ele o mînă de ajutor...

ROSINE: Cum, nu crezi nici măcar că seducătorul domn Figaro s-ar putea izbi de principiile mele?

BARTHOLO: Cine dracu mai înțelege ceva din toanele ciudate ale femeilor? Cîte n-am văzut eu, dacă-i vorba de virtuțile astea întemeiate pe principii!...

ROSINE *(furioasă)*: Păi **bine, dacă socotești că e de-ajuns să fie** cineva **bărbat ca** să ne **placă, atunci dumneata pentru ce-mi** displaci **atît de tare?**

BARTHOLO *(uluit)*: **Pentru ce?... pentru ce?... Cu asta nu mi-ai răspuns la ce te-am întrebat despre bărbier!**

ROSINE *(indignată)*: **Ei bine, da, a fost la mine, l-am văzut, i-am vorbit. Nu-ți ascund că l-am găsit chiar cît se poate de ispititor. Și-acum, n-ai decît să crăpi de necaz.** *(Iese.)*

SCENA A V-A

BARTHOLO *(singur)*: **Ah, păgînii, cîinii ăștia de servitori! La Jeunesse! L'Evéillé, lua-te-ar dracu! L'Evéillé!**

SCENA A VI-A

Bartholo, L'Evèillè

L'EVÉILLÉ *(vine căscînd, somnoros din cale-afară)*: **Aah, aah, ah, ah...**

BARTHOLO: **Unde erai, besmetic afurisit, cînd a intrat bărbierul ăla aici?**

L'EVÉILLÉ: Eu, dommule, eram... ah, aah, ah...

BARTHOLO: Puneai la cale vreo năzdrăvănie, vreo șotie, fără îndoială! De aceea nu l-ai văzut?

L'EVÉILLÉ: Da' cum să nu-l fi văzut? Ba încă m-a găsit tare bolnav, pe cîte spunea el! Și pesemnecă așa și era, că parcă-mi treceau cuțite prin mădulare, numai a-a-auzindu-l v-vorb... aah...

BARTHOLO *(imitîndu-l)*: Numai a-a-auzindu-l... Unde e nepricopsitul de La Jeunesse? Auzi! Să-l doftoricească pe bietul băiat, fără ca eu să fi dat vreo rețetă? Nu se poate să nu fie vreo ticăloșie la mijloc!

SCENA A VII-A

Acciași, și *La Jeunesse*, un bătrîn sprijinit în cîrjă și care strănută mereu

L'EVÉILLÉ *(căscînd necontenit)*: Ce e cu tine, La Jeunesse?

BARTHOLO: Lasă strănutatul pe duminică.

LA JEUNESSE: Uite-așa, de peste cincizeci de ori... de cincizeci de ori... pe minut. *(Strănută.)* M-a dat gata!

BARTHOLO: Se poate una ca asta? Vă întreb pe amîndoi dacă a intrat cineva la Rosine, și voi să nu-mi spuneți că bărbierul ăla...

L'EVÉILLÉ *(tot căscînd):* Ce, parcă domnu Figaro e „Cineva"? Aaah, ah...

BARTHOLO: Pun rămăşag că hoţomanul e înţeles cu el!

L'EVÉILLÉ *(plîngînd prosteşte):* Eu... eu să fiu înţeles cu el!

LA JEUNESSE *(strănutînd):* Mai există oare... dreptate?

BARTHOLO: Dreptate! O fi bună pentru voi ăştia, netrebnicii! Eu sînt stăpînul vostru, şi dreptatea e de partea mea totdeauna!

LA JEUNESSE *(strănutînd):* Totuşi, cînd un lucru e-adevărat...

BARTHOLO: Cînd un lucru e adevărat! Dacă nu vreau eu să fie adevărat, nu e adevărat, şi gata! Atît ar mai trebui! Nu ne lipseşte decît să dăm voie tuturor nemernicilor să aibă dreptate! Aţi vedea atunci cum s-ar duce de rîpă autoritatea!

LA JEUNESSE *(strănutînd):* Mai bine mi-aţi da drumul! Oh, ce slujbă îngrozitoare! Ce viaţă de iad!

L'EVÉILLÉ *(plîngînd):* Un biet om de treabă ca mine, să fie tratat ca un ticălos.

BARTHOLO: Ieşi afară, să nu te mai văd, biet om de treabă! *(Îl imită.)* Hapciu... şi hapciu!... unul îmi strănută în nas, celălalt îmi tot cască într-una...

LA JEUNESSE: Vai, domnule, zău că fără domnișoara n-ar mai fi chip... *(strănută)* n-ar mai fi chip de stat în casa asta. *(Iese strănutînd.)*

BARTHOLO: În ce hal i-a adus Figaro ăsta pe toți! Înțeleg eu bine ce urmărește: ticălosul vrea să-mi plătească cei o sută de scuzi fără să scoată un ban din pungă...

SCENA A VIII-A

Bartholo, don *Bazile*; *Figaro*, ascuns în odaia vecină, apare din cînd în cînd și ascultă ce spun

BARTHOLO *(în continuare)*: A, *don* Bazile, ai venit pentru lecția de muzică a Rosinei?

BAZILE: Cît despre asta, nu e nici un zor.

BARTHOLO: Am trecut pe la dumneata și nu te-am găsit!

BAZILE: Ieșisem să văd de afacerile dumitale. Trebuie să-ți dau o știre cam neplăcută.

BARTHOLO: Pentru dumneata?

BAZILE: Ba nu, pentru dumneata. Contele Almaviva se află în acest oraș.

BARTHOLO: Vorbește mai încet. El e cel care pusese s-o caute pe Rosine prin tot Madridul?

BAZILE: Locuiește în centru și iese în fiecare zi, travestit.

BARTHOLO: Nu mai începe nici o îndoială, trebuie să fiu cu ochii în patru. Ce-i de făcut?

BAZILE: Dacă ar fi un om de rînd, i-am găsi noi ac de cojoc!

BARTHOLO: Da' să-l pîndim într-o seară înarmaţi, înzăuaţi, nu glumă...

BAZILE: *Bone Deus!* Să te compromiţi! Ce idee! Să te mărgineşti a pune la cale o treabă ca asta, mai zic şi eu; şi cît timp dospeşte, dă-i zor cu calomnia; *concedo!*

BARTHOLO: Ciudat fel de a te descotorosi de cineva!

BAZILE: Calomnia, domnule! Dumneata habar n-ai ce mijloc dispreţuieşti! Eu am văzut cum e în stare calomnia să zdrobească pe cei mai de treabă oameni! Crede-mă, nu există răutate, grozăvie şi nici zvon lipsit de orice noimă, pe care să nu-l înghită trîntorii unui oraş, dacă ştii cum să-i iei; iar noi avem la îndemînă oameni atît de dibaci!... Întîi doar un murmur, înălţîndu-se uşurel de la pămînt ca rîndunica înainte de furtună, *pianissimo*, şopteşte şi piere iscînd, din zbor, o dîră-nveninată. Cine ştie ce buze o flutură şi, *piano-piano*, ţi-o strecoară dibaci în urechi. Răul s-a făcut; încolţeşte, mijeşte, creşte, îşi face drum şi, *rinforzando*, din gură în gură, tot aleargă, al naibii de iute; apoi, deodată, din cer senin, defăimarea se ridică, şuierînd, umflîndu-se şi crescînd văzînd cu ochii. Se avîntă, îşi ia zborul, se învolbură,

se încolăcește, te-nfășoară, te smulge, te tîrăște, izbucnește și bubuie, devenind, grație cerului, un strigăt general, un *crescendo* obștesc, un *chorus* universal de ură și osîndă. Cine dracu i-ar putea ține piept?

BARTHOLO: Ce-mi tot îndrugi acolo, Bazile? Și ce legătură poate fi între acest *piano-crescendo* și situația mea?

BAZILE: Cum ce legătură? Ceea ce se face pretutindeni pentru înlăturarea unui dușman trebuie să facem noi aici, spre a-l împiedica pe al dumitale să se apropie.

BARTHOLO: Să se apropie! Mă prind că mă cunun cu Rosine înainte ca ea să fi apucat a ști măcar că acest conte există pe lume.

BAZILE: Atunci, n-ai nici un minut de pierdut...

BARTHOLO: Și de cine depinde asta, Bazile? Dumneata ai fost însărcinat de mine să te ocupi de toate chichițele acestei afaceri.

BAZILE: Da, dar te-ai calicit cînd am ajuns la capitolul cheltuielilor; și în vederea *armonizării* unei bune orînduieli, o căsătorie nepotrivită, o judecată strîmbă, o favoare ce sare în ochi sînt *disonanțe* care trebuie neapărat netezite și înlăturate prin *acordul* perfect pe care numai aurul îl obține.

BARTHOLO *(dîndu-i bani):* Vrînd-nevrînd, n-am încotro, sînt nevoit să trec pe la vamă. Poftim, și să terminăm odată!

BAZILE: Așa vorbă mai înțeleg și eu! Mîine, totul va fi gata! Dumitale-ți mai rămîne doar să bagi de seamă ca nu cumva să i se dea de veste Rosinei.

BARTHOLO: Las' pe mine. Vii diseară, Bazile?

BAZILE: Nu prea cred. Grija căsătoriei dumitale îmi va lua toată ziua. Nu prea cred să vin.

BARTHOLO *(însoțindu-l)*: Sluga dumitale plecată.

BAZILE: Rămîi aici, nu-i nevoie să mă conduci, doctore!

BARTHOLO: Nu de alta, dar vreau să închid ușa de la stradă după dumneata.

SCENA A IX-A

FIGARO *(singur, ieșind din odaia alăturată)*: Mare lucru și prevederea! Închide tu ușa de la stradă, închide-o bine, c-o deschid eu conte-lui, cînd plec. Mare nemernic, Bazile ăsta! Dar noroc că prostia îi întrece nemernicia! Ca să faci vîlvă în lume defăimînd, e nevoie de rang, de rubedenii, de nume, de situație, trebuie să fii cineva, în sfîrșit! Dar un biet Bazile! Să tot vorbească el de rău pe cineva, cine stă să asculte la cîte-ndrugă unul ca el?!

SCENA A X-A

Rosine alergînd, *Figaro*

ROSINE: Cum, tot aici eşti, domnule Figaro?

FIGARO: Din fericire pentru dumneata, domnişoară. Crezîndu-se singuri, tutorele şi profesorul dumitale de muzică şi-au deschis unul altuia inima...

ROSINE: Şi dumneata ai tras cu urechea, domnule Figaro? Dar ştii că asta nu-i frumos?

FIGARO: Să tragi cu urechea? E totuşi lucrul cel mai nimerit, dacă vrei să auzi bine! Află, aşadar, că tutorele dumitale se pregăteşte să se însoare chiar mîine cu dumneata.

ROSINE: Ah, Dumnezeule!...

FIGARO: N-ai de ce te teme. O să-i dăm atîta de furcă, încît nici n-o să mai aibă vreme să se gîndească la asta.

ROSINE: Uite-l că se întoarce; ieşi pe scara din dos; ai să mă faci să mor de spaimă. *(Figaro fuge.)*

SCENA A XI-A

Bartholo, *Rosine*

ROSINE: Stăteai cu cineva de vorbă aici, domnule?

BARTHOLO: Da, cu *don* Bazile, pe care l-am și expediat repede-repede. Știu eu de ce. Ți-ar fi plăcut mai bine să fi fost domnul Figaro?

ROSINE: Mie mi-e totuna, crede-mă!

BARTHOLO: Grozav aș vrea să știu și eu ce lucru atît de urgent avea să-ți spună bărbierul ăsta...

ROSINE: Ții cu tot dinadinsul să știi? Mi-a dat veşti în legătură cu starea sănătății Marcellinei, care, după cîte spune el, nu se simte prea bine.

BARTHOLO: Ți-a dat veşti! Pariez că a fost pus să-ți aducă vreo scrisoare!

ROSINE: Și de la cine, mă rog?

BARTHOLO: Ei, de la cine? De la unul dintre aceia cărora femeile nu le pomenesc niciodată numele. Știu și eu?! Poate era răspunsul la biletul scăpat pe fereastră!

ROSINE *(aparte)*: Nimic nu i-a scăpat. *(Tare:)* Grozav ai merita să fie chiar așa!

BARTHOLO *(uitîndu-se la mîinile Rosinei)*: Așa și e! Ai scris!

ROSINE *(încurcată)*: Ar avea haz să-ți pui în cap să mă convingi de asta!

BARTHOLO *(luîndu-i mîna dreaptă)*: Eu? Nicidecum, ci degetul dumitale, pătat de cerneală. Mai zi ceva, vicleano!

ROSINE *(aparte)*: Al dracului om!

BARTHOLO *(fără să fi ieșit drumul mîinii)*: O femeie, cînd e singură, se crede totdeauna în deplină siguranță.

ROSINE: Da, fără îndoială... Ce mai dovadă! Dar termină odată, domnule, îmi sucești brațul. M-am fript la deget lucrînd la gherghef, lîngă lumînare, și am auzit mereu spunîndu-se că trebuie să-ți înmoi numaidecît degetul în cerneală cînd te arzi, ceea ce am și făcut.

BARTHOLO: Ceea ce ai și făcut? Să vedem dacă un al doilea martor va confirma depoziția primului. Caietul acesta știu precis că avea șase foi de hîrtie; doar le număr în fiecare dimineață — și azi le-am numărat.

ROSINE *(aparte)*: Ia te uită, nătărăul!

BARTHOLO *(numărînd)*: Trei, patru, cinci...

ROSINE: A șasea...

BARTHOLO: Văd și eu că lipsește a șasea!

ROSINE *(lăsînd ochii în jos)*: A șasea? Am făcut-o punguliță pentru bomboanele pe care le-am trimis fetiței lui Figaro.

BARTHOLO: Fetiței lui Figaro?... Dar pana, care era nou-nouță, cum de s-a înnegrit? nu cumva scriind adresa fetiței lui Figaro?

ROSINE *(aparte)*: Are omul ăsta un instinct al gelozieî!... *(Tare:)* De pană m-am slujit ca să îndrept o floare ce se șterse de pe vesta pe care ți-o brodez la gherghef.

ARTHOLO: Asta lămurește totul! Dar, ca să te cred, fetițo dragă, ar trebui să nu roșești turnîndu-mi minciună după minciună. Ăsta e un lucru la care nu te pricepi încă!

ROSINE: Cine oare n-ar roși, văzîndu-te cum tragi din faptele cele mai nevinovate concluzii atît de sfruntate?

BARTHOLO: Vezi bine, sînt nedrept: să-ți arzi degetul, să-l moi în cerneală, să faci fișicuri de bomboane pentru fetița lui Figaro și să desenezi flori pe vesta mea de pe gherghef! Poate fi ceva mai nevinovat? Dar ce îngrămădire de minciuni ca să ascunzi doar un singur fapt!... „Sînt singură, nu mă vede nimeni; voi putea minți cum îmi convine!“ Dar vîrful degetului rămîne negru, pana murdărită, hîrtia lipsă; nu te poți gîndi la toate! De aceea, seniora, cînd voi pleca în oraș, cheia întoarsă frumos de două ori în broască are să-mi fie chezaș pentru dumneata!

SCENA A XII-A

Contele, Bartholo, Rosine

CONTELE *(în uniformă de cavalerie, intră cîntînd, ca și cum ar fi cu chef):*

S-o deșteptăm... etc.

BARTHOLO: Ce-o mai fi vrînd și ăsta? Un soldat! Treci în odaia dumitale, seniora!

CONTELE *(cîntă): S-o deșteptăm... (Se îndreaptă spre Rosine.)* Care din voi două, doamnele mele, se numește doctor Balordo? *(Rosinei, încet:)* Eu sînt Lindor!

BARTHOLO: Bartholo!

ROSINE *(aparte):* Mi-a vorbit de Lindor!

CONTELE: Balordo, Varcolo, Burtolo, dracu știe cum i-o fi zicînd! Vorba e: care din două... *(Arătînd Rosinei o hîrtie:)* Ia scrisoarea asta.

BARTHOLO: Care din două? Vezi bine că eu sînt care din două! Intră o dată în cameră, Rosine! Ăstuia i s-a urcat vinul la cap!

ROSINE: Tocmai de asta și rămîn; nu vreau să te las singur! Uneori o femeie poate impune...

BARTHOLO: Du-te, du-te, eu nu sînt de loc sfios!

SCENA A XIII-A

Contele, Bartholo

CONTELE: Cum am intrat, te-am și recunoscut: după semnalmente.

BARTHOLO *(contelui, care ascunde o scrisoare):* Ce e aia, ce ascunzi dumneata acolo, în buzunar?

CONTELE: Ce ascund în buzunar? Treaba mea, ce te priveşte pe dumneata?

BARTHOLO: Semnalmentele mele? Indivizii ăştia cred că au de-a face numai cu soldaţii!

CONTELE: Îţi închipui cumva că e aşa de greu să-ţi înşir semnalmentele? *(Cîntînd:)*

Un cap bălăbănit şi cu chelie,
Obraz ciupit şi piele măslinie;
Doi ochi crucişi, privindu-te furiş,
Bărbia-n ceruri, plină de trufie.
Un nas cu muchii de acoperiş,
Un umăr înălţat spre bagdadie,
Şi celălalt cătînd în jos, pieziş;
Un burdihan purtat de două beţe,
Ce s-au strîmbat şi numai cît nu-i cad.
În gură garduri fără de ostreţe,
Zăgăzuind cu greu duhneli de iad;
Un glas răstit cu modulări beţive,
Ca de vătaf de osîndiţi la gherlă.
Un piept — sălaş al poftelor parşive;
Priviţi vă rog, a doctorilor perlă.

BARTHOLO: Ce va să zică asta? De asta ai venit, ca să mă insulţi? Ia-o din loc, numaidecît!

CONTELE: S-o iau din loc? Urît mai vorbeşti! Ştii să citeşti... doctore Barbolo?

BARTHOLO: Hm! Ce obrăznicie!

CONTELE: Să nu-ţi fie cu supărare, dar eu, care sînt cel puţin tot atît de doctor cît şi dumneata...

BARTHOLO: Cum asta?

CONTELE: Nu sînt eu medicul cailor regimentului? De aceea m-au și trimis, pesemne, să stau în gazdă la un confrate.

BARTHOLO: Ce îndrăzneală, să compari un potcovar...

CONTELE *(fără să cînte)*:

Nu, doctore, nici vorbă nu-i
Să comparăm veterinarii
Cu Hippocrat și școala lui.

(Cîntă.)

Înalta voastră artă medicală
Cu mult e mai de preț decît s-ar spune.
Căci dacă nu răpune nici o boală,
În schimb pe om la sigur îl răpune.

N-o fi politicos ce ți-am spus?

BARTHOLO: Bine îți șade, felcer ordinar, să hulești în felul ăsta cea mai înaltă, cea dintîi și cea mai folositoare dintre arte!

CONTELE: Folositoare, ce-i drept, pentru cei ce o exercită.

BARTHOLO: O artă ale cărei succese soarele se simte onorat să le lumineze.

CONTELE: Și ale cărei boroboațe pămîntul se grăbește să le acopere.

BARTHOLO: Se cunoaște, necioplitule, că ești deprins să vorbești numai cu caii.

CONTELE: Să vorbesc cu caii? Vai, doctore, ce puțin spirit de observație! Nu e știut de toată

lumea că un potcovar își vindecă bolnavii fără să stea de vorbă cu ei, pe cînd doctorul, dacă nu le ține bolnavilor lui discursuri...

BARTHOLO: N-are cum să-i vindece, nu-i așa?

CONTELE: Tu ai zis!

BARTHOLO: Cine dracu mi-a trimis pe cap pe beți-vanul ăsta blestemat?

CONTELE: Pare-mi-se că-mi azvîrli niscai epigrame, sufletelule!

BARTHOLO: La urma urmei, ce vrei de la mine? Ce dorești?

CONTELE *(prefăcîndu-se tare înfuriat)*: Ia te uită, ce vreau de la el? Dar bine, omule, nu vezi ce vreau?

SCENA A XIV-A

Rosine, Contele, Bartholo

ROSINE *(intră alergînd)*: Domnule soldat, nu te înfuria, te rog! *(Lui Bartholo:)* Iar dumneata, ia-l cu binișorul, ce să-i faci?! Nu vezi că nu e în toate mințile?

CONTELE: Ai dreptate, domnișoară. Și-a pierdut mințile. Treaba lui! Noi, însă, sîntem oameni întregi! Eu politicos, dumneata frumoasă, asta-i destul! De fapt nici nu vreau să am

de-a face cu altcineva decît cu dumneata în casa asta!

ROSINE: Şi cu ce-ţi pot fi de folos, domnule soldat?

CONTELE: Cu nimica toată, copila mea. Dar dacă în frazele mele va fi cumva ceva cam nedesluşit...

ROSINE: N-are să-mi scape tîlcul lor.

CONTELE *(arătîndu-i scrisoarea):* Nu, nu, trebuie să te iei după litera lor. Ce e scris e literă de *Evanghelie!* E vorba numai... îţi vorbesc cinstit şi fără gînd ascuns... Să mă primeşti să dorm la dumneata noaptea asta.

BARTHOLO: Numai atît?

CONTELE: Nimic mai mult! Citeşte biletul ăsta de dragoste, pe care ţi-l trimite ofiţerul nostru cu încartiruirea.

(Contele ascunde scrisoarea şi-i întinde o altă hîrtie.)

BARTHOLO: Adu-l încoa! *(Citeşte:)* „Doctorul Bartholo va primi, va adăposti şi va culca..."

CONTELE *(subliniind):* Va culca...

BARTHOLO: „...pentru o singură noapte, pe numitul Lindor, zis Studentul, cavaler în regimentul..."

ROSINE: El e, chiar el e...

BARTHOLO *(repede, Rosinei):* Ce e, ce-ţi veni?

CONTELE: Ei, ce mai spui acum? Tot eu sînt cel care se-nşală, doctore Barbaro?

BARTHOLO: S-ar zice că omul ăsta simte o adevărată plăcere schilodindu-mi în fel şi chip numele. Du-te naibii, cu Barbaro şi cu Barbolo al tău, şi spune-i nerușinatului dumitale de vagmistru că, de cînd am fost la Madrid, sînt scutit de orice rechiziții şi de a mai încartirui militari.

CONTELE *(aparte):* Haiti! Prost am brodit-o!

BARTHOLO: Aha, amice, asta văd că-ți încurcă nițel socotelile şi te mai trezește un pic din beție. Cu toate astea, fă bine şi spală numaidecît putina!

CONTELE *(aparte):* Cît p-aci să mă dau de gol. *(Tare:)* Să spăl putina? Oi fi fiind dumneata scutit de încartiruirea militarilor, dar de politețe cred că nu ești scutit... Să spăl putina! Arată ordinul de scutire! Nu știu să citesc, dar o să văd eu cum stă chestia...

BARTHOLO: Nimic mai lesne. E în birou.

CONTELE *(în timp ce Bartholo iese, contele spune, fără a-şi părăsi locul):* Ah, frumoasa mea Rosine!

ROSINE: Cum, Lindor, dumneata ești?

CONTELE: Ia cel puțin scrisoarea asta.

ROSINE: Fii atent! E cu ochii pe noi.

CONTELE: Scoate batista, şi eu las să cadă scrisoarea. *(Se apropie.)*

BARTHOLO: Mai domol, mai domol, domnule soldat, nu-mi place să se uite cineva prea de aproape la soția mea.

CONTELE: E soția dumitale?

BARTHOLO: Dar ce credeai?

CONTELE: Te-am luat drept bunicul, străbunicul, stră-străbunicul, strămoșul ei matern, patern, etern! Trebuie să fie cel puțin trei generații între ea și dumneata!

BARTHOLO *(citește un pergament)*: „Față de bunele și statornicele dovezi ce ne-au fost date...“

CONTELE *(lovind cu mîna pergamentul pe care-l citește Bartholo și făcîndu-l să zboare)*: Ce nevoie am eu de toată trăncăneala asta...?

BARTHOLO: Ascultă, soldat, vrei să chem servitorii, să te pună la punct?

CONTELE: A, îți arde de bătaie? Prea bine, începe! E meseria mea! *(Arătînd pistolul de la brîu:)* Uite, am și o jucărie cu care să-i întărît! Poate că n-ați văzut niciodată o bătălie, doamnă?

ROSINE: Nici nu vreau să văd.

CONTELE: Totuși, nimic nu e mai vesel decît o bătălie. Închipuiți-vă, de pildă *(împingîndu-l pe doctor)*, mai întîi că inamicul e de o parte a rîpei, și aliații de cealaltă. *(Rosinei, arătîndu-i scrisoarea:)* Scoate-ți batista. *(Scuipă pe jos.)* Asta e, chipurile, prăpastia, se-nțelege. *(Rosine își scoate batista; contele lasă să-i cadă scrisoarea între ea și el.)*

BARTHOLO *(aplecîndu-se)*: Aha!

CONTELE *(reluînd scrisoarea, spune)*: Ia te uită... și eu, care eram cît p-aci să te-nvăț tainele

meseriei mele... Discretă țață mai trebuie să fii! N-ai văzut oare că de la ea din buzunar a căzut bilețelul?

BARTHOLO: Dă-mi-l! Dă-mi-l!

CONTELE: *Dulciter*, tăticule! Fiecare cu treaba lui. Dacă îți cădea dumitale din buzunar o rețetă de purgativ?

ROSINE *(întinde mîna)*: Ah, acum știu ce era, domnule soldat! *(Ia scrisoarea, pe care și-o ascunde în buzunărașul șorțului.)*

BARTHOLO: Pleci odată, sau nu pleci?

CONTELE: Ei, hai că plec! Adio, doctore, fără supărare! Doar o mică rugăminte, sufletelule: roagă moartea să mă mai uite cîteva campanii; n-am ținut niciodată atît de mult la viață ca acum!

BARTHOLO: Pleacă odată! Dacă aș avea eu atîta trecere pe lîngă moarte!...

CONTELE: Cum să n-ai trecere? Nu ești doctor? Dumneata faci atîtea pentru ea, încît nici ea nu-ți poate refuza nimic! *(Iese.)*

SCENA A XV-A

Bartholo, Rosine

BARTHOLO *(uitîndu-se în urma lui)*: În sfîrșit, s-a dus! *(Aparte:)* Să ne prefacem că n-am înțeles!

ROSINE: Trebuie să recunoşti, cu toate astea, că tînărul soldat e foarte nostim. Beat cum era, se vedea totuşi că nu-i nici lipsit de duh, nici de oarecare educaţie.

BARTHOLO: Sînt fericit, draga mea, că ne-am putut descotorosi de el. Dar nu eşti de fel curioasă să citeşti cu mine împreună hîrtia pe care ţi-a dat-o...

ROSINE: Ce hîrtie?

BARTHOLO: Cea pe care s-a făcut c-o ridică de jos, pentru ca să ţi-o poată strecura.

ROSINE: A, da! Era scrisoarea vărului meu, ofiţerul, şi-mi căzuse din buzunar.

BARTHOLO: Mie-mi vine să cred că a scos-o chiar din buzunarul lui.

ROSINE: Doar am recunoscut-o foarte bine...

BARTHOLO: Şi ce pierzi dacă ai s-o cercetezi puţin?

ROSINE: Nici nu ştiu ce-am făcut cu ea!

BARTHOLO *(arătînd buzunăraşul):* Ai vîrît-o acolo.

ROSINE: Ah, da, din nebăgare de seamă!

BARTHOLO: Nici vorbă! Ai să vezi că trebuie să fie iar vreo trăsnaie!

ROSINE *(aparte):* Dacă nu-l scot din sărite, n-am cum să-l refuz...

BARTHOLO: Dă-o odată încoace, inimioaro!

ROSINE: Dar ce ţi s-a mai năzărit, domnule? Iar au început să te roadă bănuielile...

BARTHOLO: Dar dumneata de ce nu vrei să-mi arăţi hîrtia?

ROSINE: Îți mai spun o dată, domnule, că hîrtia asta nu e altceva decît scrisoarea vărului meu, pe care mi-ai înmînat-o deschisă chiar dumneata ieri. Și fiindcă despre asta veni vorba, dă-mi voie să-ți spun verde, în față, că libertatea pe care ți-o iei de a-mi cerceta scrisorile nu-mi place de loc...

BARTHOLO: Nu te înțeleg!

ROSINE: Îți desfac eu dumitale scrisorile? De unde, mă rog, îndrăzneala de a te atinge de scrisorile mele? Dacă e din gelozie, mă insulți! Iar dacă e vorba de un abuz de autoritate uzurpată, atunci sînt și mai revoltată!

BARTHOLO: Cum revoltată? Pînă azi nu mi-ai vorbit așa niciodată!

ROSINE: Dacă m-am stăpînit pînă astăzi, n-am făcut-o ca să-ți dau dreptul să mă insulți după placul dumitale.

BARTHOLO: Despre ce insultă vorbești?

ROSINE: Dar cum îndrăznești să deschizi o scrisoare care nu este a dumitale?

BARTHOLO: Să nu îndrăznesc să deschid scrisoarea propriei mele soții?...

ROSINE: Mai întîi că nu-ți sînt soție, și-apoi de ce să te porți mojic cu o soție, cînd mojic nu trebuie să fii cu nimeni?

BARTHOLO: Vrei să mă scoți acum pe mine vinovat, ca să uit de biletul acela... Vreun răvaș, fără îndoială, pe care ți l-o fi trimis vreun amorez. Dar tot am să-l văd, te asigur!

ROSINE: Ba n-ai să-l vezi! Și dacă te apropii, fug din casa asta și cer adăpost primului venit.

BARTHOLO: Care n-are să te primească!

ROSINE: Asta rămîne de văzut...

BARTHOLO: Uiți că aici nu sîntem în Franța, unde se dă totdeauna dreptate femeilor. Dar ca să nu-ți vină cumva pofta asta năstrușnică, mă duc să încui ușa.

ROSINE *(în timp ce el iese)*: Doamne sfinte, ce-i de făcut? Să pun iute în locul ei scrisoarea vărului și să-l las s-o ia, ca să-l învăț minte. *(Face schimbul, punîndu-și scrisoarea vărului în buzunar, în așa chip încît să se zărească un colț ieșit în afară.)*

BARTHOLO *(întorcîndu-se)*: Ei! Sper că acum am s-o pot vedea!

ROSINE: Și cu ce drept, mă rog?

BARTHOLO: Cu dreptul recunoscut de toată lumea: dreptul celui mai tare.

ROSINE: Mai bine mor, decît s-o dau!

BARTHOLO *(bătînd din picior)*: Doamnă, doamnă!

ROSINE *(cade într-un fotoliu și se preface că-i vine rău)*: Vai, ce neobrăzare!

BARTHOLO: Dă-mi scrisoarea, că de nu...

ROSINE *(căzută pe spate)*: Nefericită Rosine!

BARTHOLO: Ce-ți este?

ROSINE: Ce viitor groaznic!

BARTHOLO: Rosine!

ROSINE: Mă-nnăbuș de furie!

BARTHOLO: I-a venit rău!

ROSINE: Mă lasă puterile! Mor!...

BARTHOLO *(îi pipăie pulsul și-și spune)*: Scrisoarea! Aha! S-o citesc, fără ca ea să prindă de veste. *(Continuă să-i pipăie pulsul și-i ia scrisoarea, pe care o citește, întorcîndu-se puțin.)*

ROSINE *(tot trîntită)*: Nenorocito! Ah!

BARTHOLO *(dă drumul mîinii ei, spunîndu-și, a-parte)*: Ce turbare intră în om, de vrea să afle tocmai lucrul pe care se teme să-l știe!

ROSINE: Vai, biata Rosine!

BARTHOLO: Parfumurile astea cu care se tot dă... numai ele provoacă spasmele astea! *(Citește dindărătul fotoliului, pipăindu-i pulsul. Rosine se ridică puțin, îl privește cu șiretenie, face un gest din cap și se așază la loc, fără să spună nimic.)*

BARTHOLO *(aparte)*: Vai, păcatele mele! E scrisoarea vărului... Afurisită gelozie! Cum s-o îmbunez acum? Cel puțin să nu afle c-am citit-o! *(Se preface că o sprijină și pune scrisoarea la loc, în buzunarul șorțului.)*

ROSINE *(oftează)*: Ah!

BARTHOLO: Ei, haide, nu-i nimic, copila mea! Mofturi, toane, nevricale, nimic altceva! Ai pulsul neschimbat. *(Se duce să ia un flacon de pe măsuță.)*

ROSINE *(aparte)*: A pus scrisoarea la loc! Foarte bine!

BARTHOLO: Dragă Rosine, ia o înghițitură din apa asta cu alcool...

ROSINE: Nu primesc nimic de la dumneata, lasă-mă în pace!

BARTHOLO: Recunosc că m-am arătat niţel cam prea... iute, pentru un bileţel...

ROSINE: Ce, crezi că de bilet e vorba? Nu, domnule, purtarea dumitale necuviincioasă mă scoate din sărite!

BARTHOLO *(în genunchi)*: Iertare! Mi-am dat seama pe loc că am greşit! Iată-mă îngenuncheat la picioarele tale, şi sînt gata să repar tot răul pe care ţi l-am făcut!

ROSINE: Da, iertare! Cînd tot mai crezi că scrisoarea nu e de la vărul meu!

BARTHOLO: De la el sau de la altul, nici nu vreau să ştiu!

ROSINE *(arătîndu-i scrisoarea)*: Vezi, aşa, cu binele faci din mine tot ce vrei. Ia-o şi citeşte-o!

BARTHOLO: Purtarea aceasta sinceră e de-ajuns să-mi alunge toate bănuielile, chiar dacă nefericitul de mine le-aş mai avea vreodată.

ROSINE: Citeşte-o odată, domnule!

BARTHOLO *(retrăgîndu-se)*: Să mă ferească Dumnezeu, nu!... Niciodată n-aş face mojicia asta!

ROSINE: Dacă refuzi, mă superi!

BARTHOLO: Socoteşte asta drept o dovadă a încrederii mele absolute şi a ispăşirii mele pentru greşeala de adineaori. Mă duc s-o văd pe biata Marcelline, căreia Figaro, nu ştiu de ce, i-a luat sînge de la un picior. Nu vii şi tu?

ROSINE: Viu într-o clipă.

BARTHOLO: Și fiindcă ne-am împăcat, dă-mi mîna, fetițo... Dacă ai putea să mă iubești, vai, ce fericită ai fi!

ROSINE *(lăsînd ochii în jos):* Ah, dacă ai putea să-mi placi, cum te-aș mai iubi!...

BARTHOLO: O să-ți plac, n-ai nici o grijă, o să-ți plac, dacă-ți spun eu că o să-ți plac!...

SCENA A XVI-A

ROSINE *(îl privește cum se îndepărtează):* Ah, Lindor!... Spune că o să-mi placă! Ia să citesc scrisoarea asta, care era cît p-aci să-mi prilejuiască atîtea neplăceri. *(Citește și exclamă:)* Vai de mine, am citit-o prea tîrziu! Mă sfătuiește s-o țin tot într-o ceartă cu tutorele meu... Ce minunată ocazie am avut, și cum am lăsat-o să-mi scape! Cînd am întins mîna să iau scrisoarea... simțeam cum roșesc pînă în vîrful urechilor! Are dreptate tutorele meu: mai am mult pînă să-nvăț bunele maniere, care, cum spune el, în lumea mare asigură femeii o ținută în orice împrejurare! Un bărbat nedrept izbutește însă să facă dintr-o femeie, fie ea chiar nevinovăția întruchipată, o vulpe vicleană...

ACTUL AL III-LEA

SCENA I

BARTHOLO *(singur și dezolat):* Ce toane! Ce toane! Și părea că se liniștise... Aș vrea să știu și eu, cine dracu i-a vîrît acum în cap să nu mai vrea să ia lecții cu *don* Bazile? Știe că el e amestecat în chestia cu însurătoarea mea... *(Cineva bate la ușă.)* Dă-te peste cap să placi femeilor, și dacă ai pierdut cumva din vedere te miri ce, o nimica toată, atunci... *(Bătăi repetate în ușă.)* Ia să vedem cine-o mai fi!

SCENA A II-A

Bartholo; Contele, travestit în student

CONTELE: Pacea și bucuria să-și facă veșnic sălaș în casa asta!

BARTHOLO *(cu bruschețe):* Nici o urare n-a fost vreodată mai nimerită. Ce dorești?

CONTELE: Domnule, eu sînt Alonzo, bacalaureat, licențiat...

BARTHOLO: Nu-mi trebuie profesor!

CONTELE: ...elevul lui *don* Bazile, organistul catedralei, care are onoarea de a da lecții de muzică doamnei, pupila dum...

BARTHOLO: Bazile! Organistul! Care are onoarea... Asta știu. Treci la chestie!

CONTELE *(aparte):* Ce om! *(Tare:)* O indispoziție subită, ce-l silește să stea în pat...

BARTHOLO: Să stea în pat! Bine-a făcut că te-a trimis să-mi spui. Mă duc numaidecît să-l văd.

CONTELE *(aparte):* Ei, drace *(Tare:)* Cînd zic în pat, domnule, înțeleg... în casă.

BARTHOLO: Chiar dacă nu-i cine știe ce lucru grav, ia-o înainte, te urmez...

CONTELE *(încurcat):* Domnule, am primit însărcinarea să... oare nu ne-aude nimeni?

BARTHOLO *(aparte):* Să fie vreun pungaș? *(Tare:)* Nici o grijă, misteriosule cavaler! Ține-ți cumpătul, dacă ți-e cu putință, și vorbește!

CONTELE *(aparte):* Afurisit moșneag! *(Tare:) Don* Bazile m-a însărcinat să vă comunic...

BARTHOLO: Vorbește tare! Sînt fudul de-o ureche...

CONTELE *(ridicînd vocea):* Cum să nu, cu plăcere! Contele Almaviva, care locuia în centrul orașului...

BARTHOLO *(speriat):* Vorbește mai încet! Vorbește mai încet!...

CONTELE *(mai tare):* ...s-a mutat azi dis-de-dimineață. Cum eu sînt acela prin care a aflat că domnul conte Almaviva...

BARTHOLO: Încet... vorbește încet, te rog!

CONTELE *(pe același ton):* ... se află în oraș, și cum tot eu am descoperit că seniora Rosine i-a scris...

BARTHOLO: I-a scris? Vorbește mai încet, scumpe prietene, te implor! Hai, ia loc aici și să vorbim ca doi prieteni. Ai descoperit, ziceai, că Rosine...

CONTELE *(grav):* Într-adevăr! Bazile, ca bun prieten ce vă este și îngrijorat de corespondența asta, m-a rugat să vă arăt scrisoarea ei; însă, așa cum văd că luați dumneavoastră lucrurile...

BARTHOLO: Ei, cum asta? Da' de unde! Le iau așa cum trebuie. Numai că... n-ai putea vorbi mai încetișor?

CONTELE: Mi-ați spus că sînteți cam fudul de-o ureche...

BARTHOLO: S-avem iertăciune, senior Alonzo, dacă m-ai găsit neîncrezător și cam aspru! E drept, dar asta fiindcă sînt pretutindeni înconjurat numai de intriganți și fiindcă la tot pasul mi se întind fel de fel de capcane... Și, apoi, înfățișarea dumitale, vîrsta, ținuta... s-avem iertare! Nu te supăra... Ei, scrisoarea e la dumneata?

CONTELE: Așa mai înțeleg și eu să stau de vorbă, domnule... Dar tare mi-e teamă să nu tragă cineva cu urechea...

BARTHOLO: Ei, cine-ar putea să ne asculte? Toți servitorii mei au căzut pe brînci. Rosine, de furioasă ce e, s-a încuiat în odaia ei. A intrat Necuratul în casa asta. Totuși, ca să fim siguri... *(Se duce și deschide încet ușa de la odaia Rosinei.)*

CONTELE *(aparte):* De ciudă, m-am dat legat singur. Acum să nu-i dau scrisoarea... ar însemna s-o iau din loc: atunci, mai bine nu veneam! Să i-o arăt!... Ah, de-aș putea-o anunța pe Rosine, și cu știrea ei să i-o arăt, ar fi o adevărată lovitură de maestru!

BARTHOLO *(se întoarce în vîrful picioarelor):* Stă pe un scaun la fereastră, cu spatele spre ușă și e cufundată în recitirea unei scrisori pe care a primit-o de la vărul ei, ofițerul, și pe care eu i-am dat-o deschisă. Ia s-o vedem acum pe-a ei...

CONTELE *(dîndu-i scrisoarea Rosinei):* Uite-o! *(Aparte:)* Scrisoarea mea o recitește ea!

BARTHOLO *(citește):* „De cînd mi-ai destăinuit numele și rangul dumitale...“ Ah, ce perfidă!... E chiar scrisul ei, nu-ncape nici o îndoială!

CONTELE *(speriat):* Vorbiți mai încet, e rîndul meu să vă rog!

BARTHOLO: Îți rămîn îndatorat, dragul meu...

CONTELE: Cînd toate se vor termina cu bine, dacă veți crede că-mi mai datorați ceva, bunăvoința dumneavoastră... Judecînd după cele puse la cale de *don* Bazile, împreună cu un om de legi...

BARTHOLO: Cu un om de legi? În vederea căsătoriei mele?

CONTELE: V-aș fi răpit eu timpul altfel? M-a însărcinat să vă spun că totul va fi gata pentru mîine. Așa că, dacă ea se va împotrivi...

BARTHOLO: Sigur se va împotrivi!

CONTELE *(vrea să-și ia scrisoarea înapoi, dar Bartholo se ferește)*: ...atunci iată momentul în care vă voi putea veni eu în ajutor: o să-i arătăm propria ei scrisoare, și, la nevoie *(cu un aer de mister)*, pot chiar să-i spun că mi-a dat-o o femeie, de dragul căreia contele a părăsit-o. Pricepeți că tulburarea, rușinea, ciuda, pe loc ar putea-o face să...

BARTHOLO *(rîzînd)*: Calomnia! Prietene, acum nu mai am nici o îndoială că vii din partea lui Bazile! Dar ca nu cumva să i se pară toate astea cusute cu ață albă, n-ar fi oare mai nimerit să te cunoască de pe acum?

CONTELE *(stăpînindu-și un gest de bucurie)*: Asta era și părerea lui *don* Bazile! Dar cum să facem? E tîrziu... în puținul timp cît ne mai rămîne...

BARTHOLO: Îi voi spune că vii să ții locul lui *don* Bazile. Poate vei binevoi chiar să-i dai o lecție de muzică...

CONTELE: Ca să vă fiu dumneavoastră pe plac, aș fi în stare să fac orice. Însă trebuie să luați bine seama: toate poveștile astea cu așa-ziși profesori sînt tertipuri învechite, mijloace arhicunoscute, de comedie răsuflată: dacă îi pătrunde în suflet ghimpele îndoielii?

BARTHOLO: Dacă te recomand eu!... Și-apoi, cu înfățișarea pe care o ai... Pari mai curînd un amorez mascat, decît un prieten moralist, care complotează cu tutorii...

CONTELE: Zău? Socotiți că înfățișarea mea poate ajuta într-adevăr la toată înșelătoria asta?

BARTHOLO: Nici cel mai isteț păcălici nu te-ar putea ghici. Ea are niște toane îngrozitoare astă-seară. Dar pentru asta e de-ajuns să te vadă acum... Clavecinul e în salonul de-alături. Distrează-te cu el, cît o aștepți; voi face pe dracu-n patru ca să ți-o aduc aici!

CONTELE: Să nu care cumva să-i vorbiți de scrisoare!

BARTHOLO: Înainte de clipa hotărîtoare? N-ar mai avea nici un efect... Nu trebuie să-mi spui un lucru de două ori mie; zău, nu-i nevoie! *(Iese.)*

SCENA A III-A

CONTELE *(singur)*: Uf, sînt salvat! Greu mai e de sucit diavolul ăsta de bătrîn! Figaro îl cunoaște foarte bine! Mă vedeam mințind, și asta mă făcea să par nătăfleț și stîngaci... Și are niște ochi! Pe legea mea, dacă nu-mi trăsnea deodată prin cap chestia cu scrisoarea, m-ar fi dat afară ca pe-un nătărău, ce mai încolo-ncoace... Ei, dar se cam ciondănesc dincolo! Dar dacă se încăpățînează să nu vină? Ia s-ascultăm un pic... Ea se-mpotrivește, nu vrea să iasă din odaia ei. Degeaba, m-am lins pe bot! *(Trage cu urechea din nou.)* Ba nu, vine! Să nu mă zărească chiar în clipa în care va intra... *(Intră în salonaș.)*

SCENA A IV-A

Contele, Rosine, Bartholo

ROSINE *(prefăcîndu-se furioasă)*: Orice mi-ai spune, domnule, e vorbă de clacă. Sînt hotărîtă: nu mai vreau s-aud vorbindu-mi-se de muzică!

BARTHOLO: Ascultă-mă o clipă, copila mea; uite, dumnealui e domnul Alonzo, elevul și prietenul lui *don* Bazile, ales de el ca martor și la cununie. Muzica te va liniști, crede-mă!

ROSINE: O, cît despre asta, poți să-ți iei gîndul... De cîntat îmi arde mie astă-seară? Dar unde ți-e maestrul acela, pe care nu cutezi să-l trimiți odată la plimbare? Îi fac eu la iuțeală socoteala, și lui, și lui Bazile!

(Își zărește iubitul și scoate un țipăt.) Ah!...

BARTHOLO: Ce ai?

ROSINE *(foarte tulburată, apăsîndu-și mîinile pe inimă):* Vai, Doamne!... Vai, domnule!...

BARTHOLO: Iar i s-a făcut rău! Senior Alonzo!...

ROSINE: Nu, nu mi s-a făcut rău, însă... întorcîndu-mă...

CONTELE: V-ați scrîntit piciorul, doamnă?

ROSINE: Da, într-adevăr, mi-am scrîntit piciorul!... M-a fulgerat o durere groaznică!

CONTELE: Mi-am dat seama numaidecît...

ROSINE *(privindu-l pe conte):* Și durerea mi-a răspuns drept în inimă.

BARTHOLO: Un scaun, un scaun... Nu-i nici un fotoliu pe-aici? *(Se duce să aducă unul.)*

CONTELE: Ah, Rosine!

ROSINE: Ce nesocotință!

CONTELE: Am o grămadă de lucruri foarte importante să-ți spun.

ROSINE: N-are să ne slăbească nici o clipă.

CONTELE: Va veni Figaro, să ne-ajute!

BARTHOLO *(aducînd un fotoliu):* Uite, micuțo, așază-te! Nu prea văd cum are să poată lua ea astă-seară lecții domnule student. Rămîne pentru altă dată. Adio!

ROSINE *(contelui)*: Nu, așteaptă puțin! Durerea parcă mi-a mai trecut. *(Lui Bartholo:)* Mi se pare că am fost nedreaptă cu dumneata, domnule: vreau să-ți urmez exemplul, îndreptîndu-mi greșeala...

BARTHOLO: Ah, știam eu, inimioara ei, pîine caldă, nu altceva... Dar după asemenea spaimă, copila mea, nu voi îngădui să ți se impună nici cea mai mică sforțare. Adio, adio, domnule licențiat!

ROSINE *(contelui)*: O clipă, te rog. *(Lui Bartholo:)* Dacă mă împiedici să-ți dovedesc părerea mea de rău luînd lecția de muzică, am să fiu nevoită să cred, domnule, că nu dorești să-mi dai prilejul de a-mi îndrepta greșeala!

CONTELE *(către Bartholo, aparte)*: Dacă vreți să mă ascultați pe mine, n-o contraziceți!

BARTHOLO: Fie cum dorești, iubita mea! Și, ca să vezi cît de departe e de mine gîndul de a te supăra, stau și eu aici, cu voi, tot timpul cît o ține lecția.

ROSINE: Nu, nu, domnule! Știu că muzica pentru dumneata n-are nici un farmec.

BARTHOLO: Te asigur că astă-seară o să mă încînte!

ROSINE *(aparte, contelui)*: Ah, stau ca pe jăratec!

CONTELE *(luînd niște note de pian)*: Asta este ce doriți să cîntați, doamnă?

ROSINE: Da, e o bucată foarte frumoasă din *Prevederea zadarnică*.

BARTHOLO: Iar *Prevederea zadarnică!*

CONTELE: E ultima noutate a zilei! O imagine, destul de viu redată, a primăverii. Dacă doamna vrea s-o încerce...

ROSINE *(privindu-l pe conte):* Cu mare plăcere! Priveliștea primăverii mă încîntă: e tinerețea naturii. Se pare că, ieșind din iarnă, simțirea inimii sporește și mai mult, întocmai cum un sclav, ținut multă vreme în robie, gustă cu și mai mare bucurie farmecul libertății ce i se dăruiește.

BARTHOLO *(încet, contelui):* Îi mișună în cap gărgăuni din romane...

CONTELE *(încet):* Vă dați seama cum, din pricina lor, ne vine nouă apa la moară?

BARTHOLO: Doar nu-s prost! *(Se așază în fotoliul pe care-l ocupase Rosine.)*

ROSINE *(cîntă):*

Cînd pe cîmpie
Viața renvie,
Și primăveri
Vestesc plăceri,
Focul vieții,
Topind nămeții,
Inimi curate
Și flori străbate.
De pe la stîne
Și din cătune,
Turmele blînd

Pornesc, păscînd
Iarba ce crește,
Care-nverzește
Line coline,
De freamăt pline.
Să te-nfioare,
Dau glas mioare.
Ciini credincioși
Latră voioși.
Doar Lindor, răpus de dor,
Se tot gîndește
La o ciobăncuță,
Care-i e dragă și care-l iubește.

II

Lăsîndu-și măicuța,
Porni ciobăncuța,
Cîntînd mereu,
Spre alesul său.
În cîntec ea
Și-a pus nădejdea,
Dar va putea
Goni primejdia?
Behăit de oi,
Ghiersul de cimpoi,
Cîntul de botgroși,
Anii ei frumoși,
Toate o frămîntă,
Toate o încîntă.
Iat-o, sărmana,

Sporindu-și rana,
Arsă de dor
Dup-al ei Lindor.
El pe furiș o prinde
Și o sărută.
Dar fata s-aprinde,
Nu se dă bătută.

III

Mii de suspine,
Făgăduieli,
Șoapte de dor pline,
Șoșeli, momeli
Și vorbe de clacă
Ei încep să-i placă.
Furia o să-i treacă
Și curînd se-mpacă.
Dacă vreun gelos,
Urîcios, scîrbos,
Ar căta-n plăcerea
Lor să-și toarne fierea,
Ei, fără de grabă,
Și-ar vedea de treabă.
Fierea lui nu poate
Pîn'la ei răzbate.
Taina în iubire
Naște fericire.
Ș-apoi, cînd iubești,
Dacă te ferești,
Plăcerea-ți sporești.

(Ascultînd-o, Bartholo a ațipit. În partea a doua a cupletului, contele își ia inima în dinți și apucă o mînă a Rosinei, pe care o acoperă de sărutări. Emoția încetinește cîntecul Rosinei, îl slăbește și sfîrșește chiar prin a-i tăia glasul în mijlocul unui vers, la cuvintele „Ș-apoi cînd iubești, dacă te ferești". Orchestra se adaptează mersului melodiei, potolindu-și acompaniamentul și încetînd o dată cu ea. Lipsa acestui zgomot, care-l adormise pe Bartholo, îl face acum să se trezească. Contele își revine, Rosine și orchestra reiau brusc cîntecul. Dacă scena se repetă, urmează același joc.)

CONTELE: Într-adevăr, e o bucată încîntătoare, și doamna o interpretează cu multă înțelegere...

ROSINE: Mă măguliți, domnule! Meritul revine în întregime maestrului.

BARTHOLO *(căscînd):* Eu cred c-am ațipit nițeluș în timpul acestei bucăți încîntătoare. Ce vreți, am atîția pacienți! Du-te, vino, învîrtește-te, sucește-te, așa că, dac-apuc să m-așez, bietele mele picioare... *(Se ridică și dă la o parte fotoliul.)*

ROSINE *(încet, contelui):* Și Figaro nu mai vine!

CONTELE: Să căutăm să cîștigăm timp!

BARTHOLO: Dar, dragă licențiatule, cred că i-am mai spus și bătrînului Bazile, de ce nu-i dă să-nvețe lucruri mai vesele, decît ariile astea lungi, care ba urcă, ba coboară, gargarisin-

du-se, rostogolindu-se, cu hi, ho, a, a, a, a, de parc-ar fi bocete de înmormîntare, nu alta! N-auzi, colo, un cîntecel din cele care se cîntau pe vremea cînd eram și eu tînăr și care-s lesne de ținut minte! Cîte d-astea nu știam eu altădată!... Uite, de pildă... *(În timp ce fredonează refrenul unei melodii, caută cuvintele, scărpinîndu-se în cap, apoi cîntă, pocnind din degete, și dansează cu genunchii îndoiți, așa cum fac moșnegii):*

Nu vrei, Rosină,
Să-mi fii regină?
Vin', să-ți alegi
Mire din regi...

(Contelui, surîzînd:) De fapt, în cîntec e vorba de Fanchina, dar eu am pus în loc Rosina, ca să-i fac ei plăcere, și-apoi, de, trebuie să se potrivească cu împrejurarea... Ha, ha, ha, ha! Strașnic, nu-i așa?

CONTELE *(rîzînd):* Ha, ha, ha, ha! Cum nu se poate mai bine!

SCENA A V-A

BARTHOLO *(cîntă):*

Nu vrei, Rosină,
Să-mi fii regină?
Nici dintre regi

N-ai să-ți alegi
Mire ca mine,
Frumos și bine...
E drept că nu sînt Făt-Frumos,
Dar nu mă las eu mai prejos
Și nu mă dau pe cinci flăcăi,
Căci în amor mănînc văpăi,
Iar cînd e noaptea mai în toi
E negru orișice cotoi.

(Reia ultima parte, dansînd. Figaro, în spatele lui, îl maimuțărește.)

E drept că nu sînt Făt-Frumos...

(Observîndu-l pe Figaro:) Hai, intră, domnule bărbier. Apropie-te... Ești încîntător!

FIGARO *(salută):* Ce-i drept, domnule, mi-a mai spus-o și mama pe vremuri, dar de-atunci m-am mai schimbat nițel! *(Contelui, aparte:)* Bravo, monseniore!... *(În tot timpul acestei scene, contele caută în fel și chip să strecoare o vorbă Rosinei, însă privirile îngrijorate ale tutorelui îl împiedică de fiecare dată, ceea ce determină un joc mut al actorilor, paralel cu răfuiala dintre Bartholo și Figaro.)*

BARTHOLO: Iar ai venit să doftoricești, să pui lipitori, cataplasme, clistire și să-mi betegești toată casa?

FIGARO: Doar nu în fiecare zi e duminică, domnule! Cu toate astea, v-ați putut convinge că — fără să mai vorbim de îngrijirile zilnice —

ori de cîte ori e nevoie, zelul meu n-așteaptă nici măcar să-i dați ordin, că și...

BARTHOLO: Zelul dumitale n-o fi așteptînd! Dar ce-i spune zelul dumitale nenorocitului aceluia care-mi tot cască și-mi doarme de-a-mpicioarele, ziua în amiaza mare? Și celuilalt, care de trei ceasuri îmi tot strănută, de-i plesnește țeasta și-i sar creierii? Lor, să te văd, ce le spui?

FIGARO: Ce le spun?

BARTHOLO: Da.

FIGARO: O să le spun... Ei, ce naiba, o să-i spun celui care cască „du-te la culcare", iar celui care strănută „să-ți fie de bine". N-aveți grijă... Nu asta o să vă sporească pomelnicul cheltuielilor.

BARTHOLO: Asta sigur că nu, însă luatul sîngelui și doctoriile le-ar cam spori, dacă mi-aș pune eu mintea cu ele. Și, oare, tot zelul te-a făcut să-i legi ochii bietului meu catîr? Sau poate crezi că miraculoasa dumitale cataplasmă o să-i redea vederea?

FIGARO: Dacă n-o să-i redea vederea, cel puțin nu se poate spune c-o să-l împiedice să vadă!

BARTHOLO: Dar să te prind eu că mi-o pui la socoteală! Asta ar fi culmea obrăzniciei!

FIGARO: Ce să-i faci, domnule? Oamenii, neavînd de ales decît între prostie și nebunie — în care persoana mea nu vede nici un profit —, eu, cel puțin, vreau să gust plăcerea; așadar,

trăiască bucuria! Cine știe dacă peste trei săptămîni nu vine sfîrșitul lumii...

BARTHOLO: Domnule filozof, ai face mai bine să-mi plătești cei o sută de scunzi pe care mi-i datorezi, cu dobînda lor, și asta pe dată. Atît îți spun!

FIGARO: Pui la îndoială cinstea mea, domnule? Cei o sută de scunzi ai dumitale! Mai bine-ți i-aș datora toată viața decît să neg măcar o singură clipă această datorie!

BARTHOLO: Ei, dar ia spune-mi, cum i-au plăcut fetiței tale bomboanele pe care i le-ai adus?

FIGARO: Ce bomboane? Ce vrei să spui?

BARTHOLO: Ei, da, bomboanele alea puse într-o pungulița făcută dintr-o hîrtie de scrisori, azi-dimineață...

FIGARO: Să mă ia dracu, dacă...

ROSINE *(intervenind)*: Cel puțin, ai avut grijă să-i spui că sînt din partea mea, cum te rugasem, domnule Figaro?

FIGARO: Ah, da, bomboanele de azi-dimineață? Vai, ce zăpăcit sînt! Uitasem cu totul de ele... Ah, erau minunate, doamnă, erau delicioase!

BARTHOLO: Minunate! Delicioase! Sigur, sigur, domnule bărbier, acum fă-te că-ți aduci aminte, drege-o, dacă poți! Frumoasă meserie ți-ai ales, n-am ce zice!

FIGARO: Ce mai e și asta, domnule doctor?

BARTHOLO: Meseria asta are să-ți facă o reputație splendidă!

FIGARO: O voi susține, domnule!

BARTHOLO: Vrei să spui c-ai s-o suporți!

FIGARO: Cum vrei s-o iei, domnule!

BARTHOLO: Văd că mă iei cam de sus! Află de la mine, domnule, că cu un prost, eu niciodată nu mă dau bătut!

FIGARO *(întorcîndu-i spatele):* Aici e deosebirea dintre noi, eu îi dau totdeauna prostului dreptate.

BARTHOLO: Ha? Ce tot îndrugă ăla acolo, domnule student?

FIGARO: Crezi că au de-a face cu un bărbier oarecare, de la țară, care n-a învățat în viața lui altceva decît să mînuiască briciul? Află, domnule, că eu la Madrid am mînuit condeiul, și că dacă nu erau confrații invidioși...

BARTHOLO: De ce n-ai rămas la Madrid? Cine te-a pus să vii aici, să-ți schimbi meseria?

FIGARO: Fiecare face ce poate: pune-te și dumneata în locul meu...

BARTHOLO: Să mă pun în locul dumitale? Nu, ia gîndește-te ce de prostii aș fi obligat să îndrug...

FIGARO: Ai și început, și încă destul de bine, domnule! N-are decît să spună și confratele dumitale, care văd că stă aici, căscînd gura...

CONTELE *(revenindu-și):* Eu... eu nu sînt confratele domnului.

FIGARO: Nu? Văzîndu-vă aici, în consult, credeam că urmăriți același lucru...

BARTHOLO *(furios)*: Dar spune o dată, pentru ce-ai venit? Ai cumva vreo scrisoare urgentă pentru doamna, chiar astă-seară? Hai spune, dorești poate să mă retrag?

FIGARO: Cum îi mai bruftuiești, domnule, pe bieții oameni! Ei bine, află că am venit să te rad, asta-i tot. Nu e azi ziua dumitale de ras?

BARTHOLO: Treci mai tîrziu.

FIGARO: A, da, să mai vin o dată! Toată garnizoana se doftoricește la mine mîine dimineață: am obținut concesiunea prin protectorii mei. Spune și dumneata dacă am eu timp de pierdut... Binevoiește domnul să treacă în camera sa?

BARTHOLO: Nu, domnul nu binevoiește de fel să treacă în camera sa! La urma urmei... cine te împiedică să mă razi chiar aici?

ROSINE *(cu dispreț)*: Ce bărbat binecrescut! De ce nu te-ai rade la mine în cameră?...

BARTHOLO: Te-ai supărat? Iartă-mă, copila mea, dar tu trebuie să-ți termini lecția, și eu țineam să nu pierd nici un minut plăcerea de a te asculta.

FIGARO *(încet, contelui)*: N-o să-l urnim de-aici! *(Tare:)* Ei, L'Evéillé, La Jeunesse! Ligheanul, apa și tot ce-i trebuie domnului pentru bărbierit!

BARTHOLO: Așa, așa, strigă-i acum! Betegiți, prăpădiți, fleșcăiți de tratamentul dumitale, ce puteam să fac decît să-i trimit la culcare?

FIGARO: Ei, atunci n-am încotro! Mă duc eu s-aduc cele trebuitoare! Sînt în odaia dumitale, nu-i așa? *(Încet, contelui:)* Vreau să-l alung de-aici!

BARTHOLO *(scoate legătura de chei, dar se răzgîndește):* Nu, mai bine mă duc eu singur. *(Încet, contelui, în timp ce iese:)* Fii cu ochii în patru, te rog!

SCENA A VI-A

FIGARO: Strașnic prilej am avut și ne-a scăpat printre degete! Cît p-aci să-mi dea mie legătura de chei... Nu e printre ele și cheia oblonului cu gratii?

ROSINE: E cea mai nouă dintre toate.

SCENA A VII-A

Bartholo, Figaro, Contele, Rosine

BARTHOLO *(revenind, aparte):* Să știi că nu-mi mai dau seama ce fac! Cum naiba îmi veni

să-l las pe afurisitul ăsta de bărbier? *(Lui Figaro:)* Poftim! *(Îi dă cheile.)* Găsești tot ce trebuie în odaia mea, sub birou... dar nu care cumva să pui mîna pe ceva!

FIGARO: Dracu să mă ia! Asta mi-ar mai lipsi, bănuitor cum ești! *(Aparte, ieșind:)* Iată cum are grijă Cerul de cei nevinovați!

SCENA A VIII-A

Bartholo, Contele, Rosine

BARTHOLO *(încet contelui):* Ăsta-i caraghiosul care a dus contelui scrisoarea.

CONTELE: Are chiar și mutră de pezevenghi!

BARTHOLO: N-o să mă mai tragă el pe sfoară!

CONTELE: Cred că în privința asta ce era mai greu s-a făcut...

BARTHOLO: Gîndindu-mă bine, mi-am dat seama că e mult mai cuminte să-l trimit în odaia mea decît să-l las aici cu ea.

CONTELE: N-ar fi putut să-și spună o vorbă, eu ce păzeam?

ROSINE: Frumos vă șade, domnilor, să tot vorbiți în șoaptă! Cu lecția mea cum rămîne? *(Se aude un zgomot ca de vase sparte.)*

BARTHOLO *(strigînd):* Ce-a fost asta? Ce-aud? Ticălosul de bărbier trebuie să fi spart

pe scări tot ce-aveam mai frumos în trusă!
(Fuge afară.)

SCENA A IX-A

Contele, Rosine

CONTELE: Să folosim prilejul acestei clipe, pe care iscusința lui Figaro ne-o dăruiește. Te conjur, doamnă, acordă-mi astă-seară o întrevedere de cîteva minute, fără de care nu te-aș putea smulge din sclavia în care ești gata să cazi!

ROSINE: Ah, Lindor!

CONTELE: Acum pot să mă cațăr la fereastra zăbrelită! Cît despre scrisoarea pe care am primit-o azi-dimineață, m-am văzut silit s-o...

SCENA A X-A

Rosine, Bartholo, Figaro, Contele

BARTHOLO: Nu mă înșelasem! Cioburi, numai cioburi, toate!

FIGARO: Și ce mare nenorocire, ce faci atîta tămbălău? E un întuneric pe scară, de poți să-ți

bagi și degetele-n ochi! *(Arată contelui cheia.)*
Cînd mă urcam, una din chei s-a agățat...

BARTHOLO: Dacă nu bagi de seamă! Auzi, să agăți o cheie! Ce om!

FIGARO: Dacă nu-ți place, caută-ți altul mai iscusit!

SCENA A XI-A

Aceiași, don *Bazile*

ROSINE *(speriată, aparte)*: *Don* Bazile!

CONTELE *(aparte)*: Dumnezeule!

FIGARO *(aparte)*: Drace!

BARTHOLO *(ieșindu-i în întîmpinare)*: Ah, Bazile, prietene, bine că te-ai făcut sănătos! Boala dumitale n-a avut, așadar, urmări prea grave... Domnul Alonzo mă cam băgase la idei în ce privește starea dumitale; întreabă-l.. chiar mă pregăteam să vin să te văd, și dacă el nu m-ar fi reținut...

BAZILE *(mirat)*: Domnul Alonzo?...

FIGARO *(bătînd din picior)*: Ei, fir-ar să fie! Acum altă încurcătură! Două ceasuri, pentru o păcătoasă de barbă!... Parșivă meserie!

BAZILE *(privindu-i pe toți)*: N-ați vrea să-mi faceți plăcerea, dommilor, de a-mi spune și mie...

FIGARO: Dumneata să vorbești după ce-am să plec eu!

BAZILE: Dar s-ar cuveni...

CONTELE: S-ar cuveni să taci, Bazile! Domnul doctor știe absolut totul. I-am comunicat eu cum m-ai însărcinat să dau lecția de muzică în locul dumitale.

BAZILE *(din ce în ce mai mirat)*: Lecția de muzică!... Alonzo!...

ROSINE *(lui Bazile)*: Taci o dată din gură!

BAZILE: Și ea!

CONTELE *(încet, lui Bartholo)*: Șoptește-i la ureche că sîntem înțeleși!

BARTHOLO *(aparte, lui Bazile)*: Nu cumva să ne dai de gol, Bazile, să zici că nu-i elevul dumitale... Strici totul!

BAZILE: Aha, ahaa!

BARTHOLO *(tare)*: Într-adevăr, Bazile, n-am văzut om așa de talentat ca elevul dumitale!

BAZILE *(uluit)*: Elevul meu... *(încet:)* Eu venisem să-ți spun că s-a mutat contele.

BARTHOLO *(încet)*: O știu, taci o dată!

BAZILE: Cine ți-a spus?

BARTHOLO *(încet)*: El, bineînțeles.

CONTELE *(încet)*: Eu, firește. Ascultați, vă rog!

ROSINE *(încet, lui Bazile)*: Ți-e așa de greu să-ți ții gura?

FIGARO *(încet lui Bazile)*: Hei, păpălugă lungă! Parcă-i surd!

BAZILE *(aparte)*: Pe cine naiba și-au pus în gînd să păcălească? Văd că aici taina o știe toată lumea!

BARTHOLO *(tare):* Ei, Bazile, ce-i cu jurisconsultul dumitale?

FIGARO: Ai toată seara înainte ca să discuți despre jurisconsult!

BARTHOLO *(lui Bazile):* Numai un cuvînt: spune-mi dacă ești mulțumit de jurisconsultul ales...

BAZILE *(speriat):* Jurisconsultul?

CONTELE *(zîmbind):* Nu l-ai văzut pe jurisconsult?

BAZILE *(pierzîndu-și răbdarea):* Nu, nu l-am văzut pe jurisconsult.

CONTELE *(lui Bartholo, aparte):* Vrei să-ți dea explicații aici, în fața ei? Expediază-l!

BARTHOLO *(încet, contelui):* Ai dreptate... *(Lui Bazile:)* Dar cum de ți s-a întîmplat să te-mbolnăvești, așa, deodată?

BAZILE *(furios):* Nu te înțeleg!

CONTELE *(dîndu-i pe ascuns o pungă):* Domnul doctor te întreabă ce cauți aici, în halul ăsta de bolnav cum ești...

FIGARO: E galben ca un mort.

BAZILE: A... înțeleg...

CONTELE: Du-te și te culcă, dragă Bazile. Nu arăți de loc bine și ne vîri pe toți în sperieți. Du-te și te culcă!

FIGARO: Ce față răvășită are! Du-te și te culcă!

BARTHOLO: Pe onoarea mea, are febră, dogorăște de la o poștă. Du-te și te culcă!

ROSINE: Cine te-a pus să te scoli din pat? Dac-o fi ceva molipsitor? Du-te de te culcă!

BAZILE *(în culmea uimirii):* Să mă duc să mă culc!

TOȚI ACTORII ÎMPREUNĂ: Bineînțeles!

BAZILE *(privindu i)*: Într-adevăr, domnilor, cred că n-aș face rău să mă retrag, încep să nu mă prea simt în apele mele aici!

BARTHOLO: Pe mîine, dacă te vei simți mai bine!

CONTELE: Bazile, o să trec pe la dumneata dis-de-dimineață!

FIGARO: Ascultă-mă pe mine, stai în pat, la căldurică!

ROSINE: Bună seara, *don* Bazile!

BAZILE *(aparte)*: Să mă ia dracu, dacă înțeleg măcar atîtica! De n-ar fi punga asta...

TOȚI: Bună seara, *don* Bazile, bună seara!...

BAZILE *(plecînd)*: Bine, bine! Bună seara, bună seara! *(Îl conduc toți, rîzînd.)*

SCENA A XII-A

Aceiași, fără don *Bazile*

BARTHOLO *(cu un aer important)*: Omul acesta e departe de a fi sănătos.

ROSINE: Avea o privire rătăcită...

CONTELE: L-o fi tras vreun curent...

FIGARO: Ați văzut cum vorbea singur? Ce ți-e și cu bieții oameni! *(Lui Bartholo:)* Ei, te-ai hotărît de data asta? *(Îi pune un fotoliu foarte departe de conte și îi întinde un șervet.)*

CONTELE: Înainte de-a încheia, doamnă, trebuie să vă spun cîteva lucruri de cea mai mare

însemnătate pentru progresul artei pe care am onoarea a v-o preda. *(Se apropie și-i vorbește încet la ureche.)*

BARTHOLO *(lui Figaro)*: Ei, mai domol! Parc-ai face-o dinadins: te tot vîri în mine și mi te așezi în față, parcă înadins, ca să mă împiedici pe mine să văd...

CONTELE *(încet, Rosinei)*: Avem cheia oblonului zăbrelit, și la miezul nopții vom fi aici, intrînd pe fereastră.

FIGARO *(punîndu-i lui Bartholo șervetul la gît)*: Să vezi ce? Ce-i de văzut? Aș mai înțelege, dacă ar fi vorba de-o lecție de dans... dar muzică, să asculți o lecție de muzică... Aoleo! Vai!...

BARTHOLO: Ce ți s-a întîmplat?

FIGARO: Nu știu ce mi-a intrat în ochi. *(Își apropie capul de fața lui Bartholo.)*

BARTHOLO: Nu te freca la ochi!

FIGARO: În ochiul stîng... Ești bun să vezi ce am? Suflă, suflă tare! *(Bartholo îi ia capul în mîini, se uită pe deasupra, îi dă apoi un brînci puternic și se duce în spatele îndrăgostiților, să audă ce vorbesc.)*

CONTELE *(încet, Rosinei)*: Cît despre scrisoarea ce mi-ai trimis-o, m-am găsit pus într-o mare încurcătură: ca să pot rămîne aici...

FIGARO *(de la distanță, ca să-i avertizeze)*: Hm! Hm!

CONTELE: Deznădăjduit că și de data asta tot zadarnic venisem travestit...

BARTHOLO *(făcîndu-şi loc între ei)*: Zadarnic travestit!...

ROSINE *(speriată)*: Ah!

BARTHOLO: Foarte frumos, doamnă, nu te sfii! Cum, sub ochii mei, în faţa mea, cutezaţi să mă batjocoriţi în halul ăsta?

CONTELE: Ce-ţi veni, domnule?

BARTHOLO: Prefăcutule Alonzo!

CONTELE: Senior Bartholo, dacă ţi se întîmplă des să ai vedenii ca aceasta, la care întîmplarea mă face martor, nu mă miră de ce domnişoarei îi e atîta silă să devină soţia dumitale!

ROSINE: Eu, soţia lui?! Să-mi mănînc zilele cu un moşneag gelos alături, care, drept orice fericire, pregăteşte tinereţii mele cea mai cumplită sclavie?

BARTHOLO: Ce mi-e dat să aud?

ROSINE: Da, o spun sus şi tare: inima şi mîna mea vor aparţine aceluia care va şti să mă smulgă din această groaznică închisoare, în care atît fiinţa, cît şi averea mea sînt ferecate în dispreţul oricărei legi! *(Rosine iese.)*

SCENA A XIII-A

Bartholo, Figaro, Contele

BARTHOLO: Mă înnăbuşă furia!

CONTELE: Ce vrei, domnule, e foarte greu de crezut că o femeie tînără...

FIGARO: Mda... femeia să fie tinerică, dar și coaptă bine la minte, iată sminteala oricărui ghiuj.

BARTHOLO: Cum? Cum? După ce-i prind asupra faptului! Bărbier blestemat! Îmi vine să-ți...

FIGARO: Eu plec! E nebun!...

CONTELE: Plec și eu... Pe onoarea mea că-i nebun!..

FIGARO: E nebun, e nebun de-a binelea!... *(Ies.)*

SCENA A XIV-A

BARTHOLO *(singur, urmărindu-i)*: Sînt nebun! Corupători nemernici! Samsari ai Diavolului, trimiși aici ca să-i ținești locul, înghiți-v-ar iadul pe toți!... Sînt nebun! I-am văzut cu ochii mei, cum văd masa asta... și să-mi strige în față cu atîta nerușinare... Ah, numai Bazile m-ar putea descurca! Da, să trimit să-l cheme. Hei, veniți încoace... Am uitat că n-am pe nimeni... Vreun vecin, un trecător, oricine-o fi! Ah! Cum dracu să nu-ți pierzi mințile, cum dracu să nu-nnebunești?! *(În timpul antractului, scena se întunecă. Se aude orchestra imitînd apropierea furtunii.)*

ACTUL AL IV-LEA

Pe scenă e întuneric

SCENA I

Bartholo; don *Bazile*, cu un lampion în mînă

BARTHOLO: Cum, Bazile, zici că nici nu-l cunoști? Se poate una ca asta?

BAZILE: Întreabă-mă de-o sută de ori, și o să-ți răspund mereu același lucru! Dacă ți-a dat scrisoarea Rosinei, era fără îndoială trimisul contelui. Însă, judecînd după valoarea ploconului pe care mi l-a făcut, s-ar putea să fi fost chiar contele!

BARTHOLO: Cu înfățișarea aia? Ei, dar fiindcă veni vorba de plocon, ia spune-mi, cum se face că l-ai primit?

BAZILE: Voi păreați să fiți înțeleși, iar eu nu înțelegeam nimic... Și, ca în toate cazurile în care e greu să dai verdictul, o pungă de galbeni e un argument hotărîtor, Și-apoi, vorba aia: „Decît cioara din par...“

BARTHOLO: Am înțeles: mai bine vrabia din mînă...

BAZILE: ... din buzunar...

BARTHOLO *(mirat)*: Nemaipomenit!

BAZILE: Stai să vezi: așa am ticluit eu cîteva proverbe, cu mici variațiuni! Dar să ne-ntoarcem la vorba noastră: ce ai de gînd să faci?

BARTHOLO: Spune, Bazile, în locul meu, n-ai face orice pentru a o avea?

BAZILE: Zău că nu, doctore. De orice fel de bunuri ar fi vorba, nu e totul să le ai, trebuie să te poți bucura de ele, asta te face fericit! După părerea mea, să te căsătorești cu o femeie care nu te iubește înseamnă să te expui la...

BARTHOLO: Ți-e teamă de vreun pocinog?

BAZILE: Ehei, domnule, s-au văzut multe anul acesta! Eu, unul, n-aș lua-o cu de-a sila.

BARTHOLO: Să fii sănătos, Bazile! Dar cred că-i mai bine să-i pară ei rău că m-a luat, decît să crăp eu că n-am luat-o.

BAZILE: Va să zică, pe viață și pe moarte? Ei, atunci, însoară-te, doctore, însoară-te!

BARTHOLO: Asta o să și fac. Și chiar în noaptea asta!

BAZILE: Atunci, adio! Ai grijă, cînd vorbești cu ea, să-i zugrăvești pe toți mai negri decît dracul.

BARTHOLO: Bine zici!

BAZILE: Calomnia, doctore, calomnia! Fără calomnie nu faci nici o scofală!

BARTHOLO: Uite scrisoarea Rosinei, pe care Alonzo acela mi-a înmînat-o, dezvăluindu-mi, fără să-și dea seama, chipul cum trebuie s-o folosesc!

BAZILE: Adio! Vom fi cu toții aici la patru dimineața.

BARTHOLO: De ce nu mai devreme?

BAZILE: Cu neputință. Notarul e ocupat.

BARTHOLO: Cu o căsătorie?

BAZILE: Da, la bărbierul Figaro. Își mărită nepoata.

BARTHOLO: Nepoata? N-are nici o nepoată!

BAZILE: Așa i-au zis notarului.

BARTHOLO: Caraghiosul ăla e și el amestecat în complot... Ce-or mai fi punînd la cale?...

BAZILE: Crezi cumva că...

BARTHOLO: Pe ce am mai sfînt, oamenii ăștia-s dracu gol! Să-ți spun drept, amice, vestea asta mă neliniștește! Du-te înapoi la notar. Să vină aici cu dumneata numaidecît!

BAZILE: Plouă și e o vreme că ți-e milă să dai și un cîine afară din casă! Dar nimic nu mă poate opri, cînd e vorba să te servesc! Ce vrei să faci?

BARTHOLO: Să te conduc. Nu mi-au schilodit, slujindu-se de Figaro, toate slugile? Sînt singur în casa asta...

BAZILE: Am lampionul.

BARTHOLO: Uite, Bazile, asta-i cheia. Te aştept şi veghez... vie cine-o veni... afară de notar şi de dumneata, nimeni n-are să intre aici în noaptea asta!

BAZILE: Cu asemenea măsuri de prevedere, mergi la sigur!

SCENA A II-A

ROSINE *(singură, ieşind din odaie):* Mi s-a părut că aud vorbă. A bătut miezul nopţii, şi Lindor nu mai vine. Tocmai vremea asta rea i-ar fi fost prielnică, n-ar fi întîlnit pe nimeni. Ah, Lindor, dacă m-ai înşelat... Ce zgomot aud? Doamne, e tutorele meu! Să intru în odaie!

SCENA A III-A

Rosine, Bartholo

BARTHOLO *(venind cu lumina):* Tu eşti, Rosine? Fiindcă nu te-ai culcat încă...

ROSINE: Tocmai voiam să mă retrag în camera mea...

BARTHOLO: Pe vremea asta îngrozitoare, tot n-ai să poţi dormi, şi eu aş vrea să-ţi spun cîteva lucruri, care nu suferă întîrziere.

ROSINE: Ce mai vrei iar de la mine, domnule? Nu-ți ajunge cît m-ai bătut la cap toată ziua?

BARTHOLO: Ascultă-mă, Rosine...

ROSINE: O să te ascult mîine...

BARTHOLO: Un moment numai, te rog.

ROSINE *(aparte)*: Și dacă el vine între timp?

BARTHOLO *(arătîndu-i scrisoarea)*: Cunoști scrisoarea asta?

ROSINE *(recunoscînd-o)*: Doamne, Dumnezeule!

BARTHOLO: Rosine, n-am de gînd să-ți fac mustrări, la vîrsta ta, oricine poate greși. Îți vorbesc ca unui prieten. Ascultă-mă!

ROSINE: Nu mai pot!...

BARTHOLO: Scrisoarea asta, pe care ai scris-o contelui Almaviva...

ROSINE *(mirată)*: Contelui Almaviva?...

BARTHOLO: Ei bine, află că acest conte e o canalie: îndată ce-a primit-o, s-a și fălit cu ea; eu o am de la o femeie, căreia el i-a sacrificat-o ca pe un trofeu.

ROSINE: Contele Almaviva!...

BARTHOLO: Îți vine greu să crezi o asemenea infamie! Lipsa de experiență, Rosine, le face pe femei încrezătoare și naive. Vezi în ce capcană era să cazi... Femeia aceea a dezvăluit toată urzeala, pesemne ca să înlăture o rivală atît de primejdioasă ca tine. Mă cutremur gîndindu-mă că ticălosul complot pus la cale de

Almaviva, de Figaro și de Alonzo acela, așa-zisul elev al lui Bazile, sau cum l-o fi chemînd, și care nu-i decît o unealtă mîrșavă a contelui, era cît p-aci să te tîrască într-o prăpastie din care nimeni nu te-ar mai fi putut scoate.

ROSINE *(zdrobită)*: E îngrozitor!... Cum, Lindor! Cum, tînărul acela...

BARTHOLO *(aparte)*: Așadar, Lindor îl cheamă...

ROSINE: Adică el, pentru contele Almaviva?... Pentru un altul?...

BARTHOLO: Da, am aflat și eu abia cînd mi s-a dat scrisoarea ta.

ROSINE *(indignată)*: Ah, ce nemernicie! Dar am să-l pedepsesc! Domnule, doreai să mă iei în căsătorie?

BARTHOLO: Știi cît e de înflăcărat sentimentul ce ți-l port!

ROSINE: Dacă tot l-ai mai păstrat, sînt a dumitale!

BARTHOLO: Minunat! Notarul va fi aici chiar în noaptea asta.

ROSINE: Încă nu știi totul. O, Doamne, ce umilință! Află că, peste puțin, netrebnicul va îndrăzni să intre aici, pe fereastra asta zăbrelită, a cărei cheie a avut iscusința să ți-o fure.

BARTHOLO *(privindu-și lanțul cu chei)*: Ah, criminalii! Copila mea! Nu te mai las singură!

ROSINE *(înspăimîntată)*: Vai de mine, domnule, și dacă sînt înarmați?

BARTHOLO: Ai dreptate, n-aș mai avea cum să mă răzbun! Urcă-te sus la Marcelline. Închide-te

în odaia ei și întoarce cheia de două ori. Eu mă duc să dau de veste autorităților și să-l prindesc prin preajma casei. Cînd îl vor aresta ca pe un bandit, vom avea satisfacția să fim totodată și răzbunați, și scăpați de el. Și fii încredințată că dragostea mea te va răsplăti.

ROSINE *(în culmea disperării)*: Ah, dacă ai putea să-mi uiți greșeala! *(Aparte:)* Vai, dar mă pedepsesc eu singură îndeajuns!

BARTHOLO *(ieșind)*: Hai, acum la pîndă! În sfîrșit, e a mea!

SCENA A IV-A

ROSINE *(singură)*: Dragostea lui mă va răsplăti?... Nenorocita de mine! *(Scoate batista și plînge cu hohote.)* Ce-i de făcut? Trebuie să sosească. Am să rămîn aici și am să mă prefac față de dînsul, ca să-l văd în toată ticăloșia lui. Josnicia purtării lui mă va apăra de mine însămi. Vai, am atîta nevoie să mă apere... Ce nobilă figură! Ce înfățișare atrăgătoare!... Și ce voce drăgăstoasă! Și, cînd colo, o netrebnică unealtă a unui corupător! Vai, biata de mine, nenorocita de mine! Doamne, a deschis cineva oblonul ferestrei! *(Fuge.)*

SCENA A V-A

Contele; Figaro, înfășurat într-o pelerină lungă, apare la fereastră

FIGARO *(vorbind de-afară):* Am auzit pe cineva fugind. Să intru?

CONTELE *(de-afară):* Era un bărbat?

FIGARO: Nu.

CONTELE: O fi fost Rosine. Ai pus-o pe fugă, cu mutra asta a ta!

FIGARO *(sărind în odaie):* Cred și eu, zău așa!... În sfîrșit, iată-ne ajunși, în ciuda ploii, a tunetelor și a fulgerelor!

CONTELE *(de asemenea, într-o pelerină lungă):* Dă-mi mîna... *(Sare și el.)* A noastră e izbînda!

FIGARO *(aruncîndu-și pelerina):* Sîntem uzi leoarcă! Frumoasă vreme, n-am ce zice, ca să te ții de aventuri galante! Cum vi se pare noaptea asta, monseniore?

CONTELE: Superbă, pentru un îndrăgostit!

FIGARO: Dar pentru un confident? Și dacă ne surprinde cineva aici?

CONTELE: Ți-e teamă? Nu ești cu mine? Mie de altceva mi-e teamă: că n-am s-o pot convinge să părăsească pe loc casa tutorelui ei!

FIGARO: În fața sexului frumos aveți de partea dumneavoastră trei pasiuni atotputernice: dragostea, ura și spaima.

CONTELE *(scrutînd întunericul)*: Cum să-i spun, așa, din senin, că ne așteaptă acasă la tine notarul, să ne cunune? Nu va găsi planul meu cam îndrăzneț? Va spune că sînt prea cutezător!

FIGARO: Dacă va spune asta, îi veți răspunde că e crudă și neînduplecată. Femeilor le place grozav să li se spună că sînt crude și neînduplecate. Dar, pe deasupra, dacă dragostea ei e așa cum o visați, îi veți destăinui cine sînteți, și nu se va mai îndoi de sentimentele dumneavoastră!

SCENA A VI-A

Contele, Rosine, Figaro

Figaro aprinde toate lumînările care sînt pe masă

CONTELE: Iat-o! Frumoasa mea Rosine!

ROSINE *(cu multă prefăcătorie)*: Începusem să fiu neliniștită, domnule, temîndu-mă că nu veți mai veni.

CONTELE: Fermecătoare neliniște!... Domnișoară, n-aș vrea să mă folosesc de împrejurările astea grele ca să vă propun să împărtășiți soarta unui nefericit, dar oricare ar fi refugiul pe care vi l-ați alege, jur pe onoarea mea că...

ROSINE: Domnule, dacă acordîndu-vă mîna mea n-aș fi urmat fără preget îndemnul inimii mele, fiți sigur că nu v-ați fi găsit acum aici. Fie ca oarba necesitate să justifice în ochii dumneavoastră ciudățenia acestei întrevederi nepotrivite.

CONTELE: Dumneata, Rosine, soție a unui biet nenorocit, fără nume, fără rang, fără avere?

ROSINE: Nume, rang, avere! Să lăsăm la o parte aceste jocuri ale întîmplării! O dată ce mă încredințați că intențiile vă sînt curate...

CONTELE *(la picioarele ei):* Ah, Rosine, te ador!

ROSINE *(revoltată):* Destul, nenorocitule! Nu huli! Mă adori! Îndrăznești să profanezi... În sfîrșit, nu mai ești primejdios pentru mine! Așteptam cuvîntul acesta pentru a te putea urî. Dar mai înainte de a te lăsa pradă remușcărilor care te vor cuprinde *(plîngînd)*, află că te-am iubit... află că mă socoteam fericită să împart cu tine greul vieții. Ah, Lindor, netrebnicule! Eram gata să părăsesc totul pentru a te urma. Dar faptul că ai abuzat de buna mea credință și nemernicia acestui odios conte Almaviva, căruia voiai să mă vinzi, au făcut să-mi cadă în mînă această mărturie a slăbiciunii mele. Cunoști scrisoarea aceasta?

CONTELE *(cu vioiciune):* Pe care ți-a dat-o tutorele?

ROSINE *(cu semeție):* Da, și pentru asta îi sînt chiar recunoscătoare.

CONTELE: Doamne, ce fericit sînt! De la mine o are! Într-o asemenea încurcătură eram ieri, încît m-am slujit de ea ca să-i cîștig încrederea și n-am putut găsi clipa să-ți dau de veste. Ah, Rosine a mea, e adevărat deci că mă iubești, nu mă înșelam...

FIGARO: Monseniore, erați în căutarea unei femei care să vă iubească pentru dumneavoastră înșivă...

ROSINE: Ce spune, monseniore?

CONTELE *(aruncîndu-și pelerina și apărînd într-un costum splendid)*: O, tu, cea mai iubită dintre femei! Nu mai am de ce să te amăgesc: fericitul pe care îl vezi acum la picioarele tale nu e nicidecum Lindor... sînt contele Almaviva, îndrăgostit nebun și zadarnic te caut de șase luni de zile...

ROSINE *(cade în brațele contelui)*: Ah!...

CONTELE *(speriat)*: Figaro!...

FIGARO: Nici o grijă, monseniore! Dulcea emoție a bucuriei n-are niciodată urmări supărătoare. Uite, uite, și-a și venit în fire. Mamă, frumoasă mai e!...

ROSINE: Ah, Lindor! Ah, domnule conte, cît sînt de vinovată! Eram hotărîtă să mă dăruiesc chiar astă-noapte tutorelui meu...

CONTELE: Cum, dumneata, Rosine?

ROSINE: Da, și nu voiam decît să mă osîndesc pe mine însămi. Aș fi trăit lîngă el urîndu-te o viață întreagă. Ah, Lindor, nu crezi oare că

e cel mai groaznic chin să urăşti, cînd simţi că eşti făcută pentru iubire?

FIGARO *(privind pe fereastră):* Monseniore, retragerea ne-a fost tăiată: ne-au luat scara.

CONTELE: Au luat-o!

ROSINE *(tulburată):* Da, e vina mea... e vina doctorului... Roadele naivităţii mele! Bartholo m-a înşelat. Am mărturisit tot, am trădat totul: ştie că eşti aici, şi va veni cu justiţia.

FIGARO *(continuă să privească):* Monseniore, au descuiat uşa de la stradă.

ROSINE *(refugiindu-se înfricoşată în braţele contelui):* Ah, Lindor!...

CONTELE *(cu hotărîre):* Rosine, ştiu că mă iubeşti! Nu mi-e frică de nimeni, şi vei fi soţia mea. Voi avea deci şi plăcerea să-l pedepsesc după pofta inimii pe ghiujul ăsta scîrbos!

ROSINE: Nu, nu, te rog, iartă-l, dragul meu Lindor! Îmi simt atît de plină inima, încît nu mai are cum să încapă în ea şi răzbunarea!

SCENA A VII-A

Aceiaşi, Notarul, don *Bazile*

FIGARO: Monseniore, e notarul nostru!

CONTELE: Şi prietenul nostru Bazile e cu el.

BAZILE: Vai, ce-mi văd oare ochii?

FIGARO: Ce vînt te-aduce, amice?

BAZILE: Datorită cărei întîmplări, domnilor?
NOTARUL: Aceştia sînt viitorii soţi?
CONTELE: Da, domnule. Urma să ne cununaţi, pe seniora Rosine şi pe mine, în noaptea asta, la bărbierul Figaro acasă, dar am preferat casa aceasta, din motive pe care le veţi afla mai tîrziu. Aţi adus contractul de căsătorie?
NOTARUL: Am, aşadar, onoarea de a sta în faţa excelenţei-sale domnul conte Almaviva?
CONTELE: Întocmai.
BAZILE *(aparte)*: De aia mi-o fi dat cheia?
NOTARUL: Vedeţi, eu am aici două contracte de căsătorie, monseniore. Să nu facem vreo confuzie! Acesta e al dumneavoastră, iar celălalt e al domnului Bartholo, cu domnişoara... tot Rosine şi ea? Domnişoarele par să fie două surori... poartă acelaşi nume...
CONTELE: Pînă una-alta, să semnăm. *Don* Bazile va binevoi să ne slujească drept al doilea martor. *(Semnează amîndoi.)*
BAZILE: Dar, excelenţă... eu nu mai înţeleg nimic...
CONTELE: Văd, maestre Bazile, că un moft te pune în încurcătură, şi orice fleac te uimeşte!...
BAZILE: Monseniore... dacă cumva doctorul...
CONTELE *(aruncîndu-i o pungă)*: Lasă copilăriile! semnează o dată!
BAZILE *(mirat)*: Ah!... Ah!...
FIGARO: Unde vezi piedica? Ţi-e greu să iscăleşti?

BAZILE *(cîntărind punga)*: Nu mai e nici o piedică. Numai că eu, cînd mi-am dat o dată cuvîntul, trebuie să am motive puternice, argumente grele, pentru ca... *(Semnează.)*

SCENA A VIII-A

Aceiași, Bartholo, Alcadele, cîțiva alguazili și *servitori* cu torțe

BARTHOLO *(vede pe conte sărutînd mîna Rosinei și pe Figaro, care îmbrățișează în bătaie de joc pe don Bazile; strigă, repezindu-se la notar)*: Rosine, tu, cu tîlharii ăștia? Arestați-i pe toți! Pe unul chiar eu l-am luat de guler.

NOTARUL: Sînt notarul dumitale.

BAZILE: E notarul dumitale. Îți arde de glumă?

BARTHOLO: A, *don* Bazile! Aici erai?...

BAZILE: Ei, dar mai bine spune-mi, cum de nu erai dumneata aici?

ALCADELE *(arătînd pe Figaro)*: Un moment, pe ăsta îl cunosc. Ce cauți în casă străină, noaptea, la o oră atît de nepotrivită?

FIGARO: Oră nepotrivită? Vedeți prea bine, domnule, că sîntem tot atît de aproape de zi, ca și de noapte. De altfel, fac parte din suita excelenței-sale monseniorul conte Almaviva.

BARTHOLO: Almaviva!

ALCADELE: Aşadar, nu sînt hoţi?

BARTHOLO: Să lăsăm astea... Oriunde în altă parte, domnule conte, sînt sluga excelenţei-voastre, dar vă daţi seama, cred, că aici superioritatea rangului n-are nici o greutate. Aveţi, aşadar, vă rog bunăvoinţa de a vă retrage.

CONTELE: Da, aici puterea rangului n-are ce căuta; ceea ce trebuie să aibă şi are tărie este doar preferinţa pe care domnişoara mi-a arătat-o, devenindu-mi, de bună voie, soţie.

BARTHOLO: Ce vrea să spună cu asta, Rosine?

ROSINE: Spune adevărul. Nu văd de ce te miri... Nu trebuia să mă răzbun chiar în astă noapte pe un înşelător? Iată-mă răzbunată!

BAZILE: Ei, cînd îţi spuneam eu, doctore, că-i chiar contele în persoană...

BARTHOLO: De asta-mi arde mie? Nostimă cununie! Unde sînt martorii?

NOTARUL: Nu lipseşte nimic. Sînt asistat de aceşti doi domni.

BARTHOLO: Cum, Bazile, dumneata ai semnat?...

BAZILE: Ce vrei?! Contele ăsta e dat naibii: totdeauna are buzunarele doldora de... argumente tari...

BARTHOLO: Îmi bat joc de argumentele lui... Voi face uz de toată autoritatea mea!

CONTELE: Ai pierdut-o, abuzînd de ea!

BARTHOLO: Domnişoara e minoră.

FIGARO: S-a emancipat adineaori.

BARTHOLO: Cine te întreabă pe tine, staroste de hoţi ce eşti...

CONTELE: Domnişoara e nobilă şi frumoasă; eu sînt un om de neam, tînăr şi bogat. Ea e soţia mea! Purtînd titlul acesta, cu care amîndoi ne putem mîndri deopotrivă, are cineva curajul să mă înfrunte?

BARTHOLO: Niciodată nu-mi va fi smulsă din mîini!

CONTELE: Nu mai este în puterea dumitale! O pun sub autoritatea legilor, şi domnul alcade, pe care l-ai adus cu dumneata, o va ocroti împotriva violenţei de care vrei să te foloseşti. Adevăraţii magistraţi apără întotdeauna pe cei asupriţi.

ALCADELE: Aşa e. Şi această zadarnică împotrivire la cea mai onorabilă dintre cununii ne dovedeşte îndeajuns cît de teamă îi este pentru felul cum a înţeles să administreze bunurile pupilei sale şi despre care va trebui să ne dea socoteală...

CONTELE: Să-şi dea consimţămîntul, şi nu mai am nici o pretenţie!...

FIGARO: În afară de renunţarea la chitanţa pentru cei o sută de scunzi ai mei; nu trebuie să ne pierdem chiar aşa cu firea.

BARTHOLO *(furios)*: Va să zică, cu toţii eraţi împotriva mea? Da, mi-am vîrît capul într-un adevărat viespar.

BAZILE: Ce viespar? Mire n-ai avut parte să fii, ce-i drept, dar gîndeşte-te că tot te-ai ales cu ceva — cu zestrea. Da, ai rămas cu banii.

BARTHOLO: Ia mai lasă-mă-n pace, Bazile! Dumneata nu te gîndeşti decît la bani! Mult îmi pasă mie de bani! Am rămas cu banii, să fie într-un ceas bun! Îi păstrez, se înţelege, dar crezi că ăsta-i motivul hotărîtor? *(Semnează.)*

FIGARO *(rîzînd)*: Ha, ha, ha, monseniore, ăştia doi parc-ar fi dintr-o mamă...

NOTARUL: Domnilor, eu nu mai înţeleg nimic. Nu sînt două domnişoare care poartă acelaşi nume?

FIGARO: Nu, domnule notar, nu e decît una singură.

BARTHOLO *(cu amărăciune)*: Şi eu, care le-am luat scara, să nu le tulbure cineva cununia! Ah, n-am fost destul de prevăzător, şi de asta am pierdut!

FIGARO: N-ai avut cap, doctore, degeaba! Asta el! Cînd tinereţea şi dragostea cad la învoială să înşele un moşneag, orice-ar face el ca să le stea în cale, pe drept cuvînt se poate numi „*prevedere zadarnică*“.